

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU PODUZEĆA ILIRIJA D.D.

Pavić, Kristina

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of
Sibenik / Veleučilište u Šibeniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:143:130770>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-05**

Repository / Repozitorij:

[VUS REPOSITORY - Repozitorij završnih radova
Veleučilišta u Šibeniku](#)

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
ODJEL MENADŽMENTA
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT

Kristina Pavić

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA
PRIMJERU PODUZEĆA ILIRIJA D.D.**

Završni rad

Šibenik, 2019.

**VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
ODJEL MENADŽMENTA
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT**

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA
PRIMJERU PODUZEĆA ILIRIJA D.D.**

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

Mentor: Željko Deković, mag. oec., v. pred.

Studentica: Kristina Pavić

Matični broj studentice: 0111127191

Šibenik, kolovoz 2019.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. OPĆE INFORMACIJE O PODUZEĆU ILIRIJA D.D.....	3
2.1. Značaj tvrtke za hrvatski turizam i zadarsku regiju.....	3
2.2. Misija i vizija Ilirije d.d.	4
3. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI.....	5
3.1. Korisnici i svrha analize financijskih izvještaja	5
3.2. Bilanca	5
3.2.1. Karakteristike i koristi bilance	6
3.2.2. Skraćeni prikaz bilance	6
3.3. Račun dobiti i gubitka.....	7
3.3.1. Karakteristike i koristi računa dobiti i gubitka	7
3.3.2. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka.....	8
3.4. Izvještaj o novčanim tokovima.....	9
3.4.1. Karakteristike i koristi izvještaja o novčanim tokovima.....	9
3.4.2. Skraćeni prikaz izvještaja o novčanim tokovima.....	10
4. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA ILIRIJA D.D.....	11
4.1. Horizontalna i vertikalna analiza	12
4.1.1. Horizontalna i vertikalna analiza bilance.....	13
4.1.2. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	18
4.1.3. Horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima	23
4.2. Analiza putem financijskih pokazatelja.....	26
4.2.1. Pokazatelji likvidnosti.....	27
4.2.2. Pokazatelji zaduženosti	31
4.2.3. Pokazatelji aktivnosti	35
4.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti	38
4.2.5. Pokazatelji profitabilnosti	40
5. SINTETIZIRANI NALAZI ANALIZE	43
5.1. Bilanca	43
5.2. Račun dobiti i gubitka.....	43
5.3. Izvještaj o novčanim tokovima.....	44
5.4. Sustav financijskih pokazatelja.....	44
6. PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE FINANCIJSKOG STANJA, PROFITABILNOSTI I NOVČANIH TOKOVA.....	46

7. ZAKLJUČAK	48
POPIS KORIŠTENE LITERATURE	50
POPIS TABLICA.....	51
POPIS GRAFIKONA	53
POPIS SLIKA	54
PRILOZI.....	55

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Veleučilište u Šibeniku
Odjel menadžmenta
Preddiplomski stručni studij menadžment

Završni rad

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU PODUZEĆA ILIRIJA D.D.

KRISTINA PAVIĆ

kristina.pavic96@gmail.com

Predmet ovog završnog rada je analiza temeljnih financijskih izvještaja poduzeća Ilirija d.d. na temelju koje će se ocijeniti uspješnost poslovanja istoga. Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i prometu nekog poduzeća. Temeljna financijska izvješća u Hrvatskoj prema Zakonu o računovodstvu su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanim tokovima te bilješke uz financijske izvještaje. Kako bi se dobile informacije o tome posluje li ovo poduzeće uspješno ili neuspješno, analizira se bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Ilirija d.d. Kao metode analize financijskih izvještaja koriste se horizontalna i vertikalna analiza te analiza financijskih pokazatelja. Horizontalna analiza omogućuje uspoređivanje podataka u financijskim izvještajima kroz duže vremensko razdoblje, dok vertikalna analiza omogućuje uspoređivanje podataka u financijskim izvještajima u jednoj godini. Analiza putem financijskih pokazatelja se najčešće provodi na način da se koriste indeksi koji povezuju dva financijska podatka, a temeljni financijski pokazatelji koji će se analizirati su: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti i pokazatelji profitabilnosti.

(58 stranica / 11 grafikona / 33 tablice / 3 slike / 45 literaturnih navoda / jezik izvornika:
hrvatski)

Rad je pohranjen u: Knjižnici Veleučilišta u Šibeniku

Ključne riječi: financijski izvještaji, financijski pokazatelji, financijska analiza

Mentor: Željko Deković, mag. oec., v. pred.

Rad je prihvaćen za obranu:

BASIC DOCUMENTATION CARD

Polytechnic of Šibenik
Department of Management
Professional Undergraduate Studies of Management

Final paper

ANALYSIS OF FINANCIAL STATEMENTS ON EXAMPLE OF COMPANY ILIRIJA D.D.

KRISTINA PAVIĆ

kristina.pavic96@gmail.com

The subject of this final paper is an analysis of the financial statements of Ilirija d.d. based on which will evaluate business performance. Financial statements are statements about the financial condition and business traffic of a company. The basic financial statements in Croatia according to the Accounting Act are: balance sheet, income statement, statement of other comprehensive income, statement of changes in equity, cash flow statement and notes to the financial statements. In order to get information on whether this company works successfully or unsuccessfully, it will be analyzed the balance sheet, income statement and cash flow statement of Ilirija d.d. As methods of analysis of financial statements are used horizontal and vertical analysis and analysis of financial ratios. Horizontal analysis enables the comparison of information in the financial statements for a longer period of time, while the vertical analysis enables the comparison of information in the financial statements in one year. Analysis by financial ratios are most often carried out in a way to use indexes that link two financial data, and basic financial indicators which will be analyzed are: liquidity ratios, leverage ratios, activity ratios, economy ratios and profitability ratios.

(58 pages / 11 graphs / 33 tables / 3 figures / 45 references / original in Croatian language)

Paper deposited in: Library of Polytechnic of Šibenik

Keywords: financial statements, financial indicators, financial analysis

Supervisor: Željko Deković, mag. oec., v. pred.

Paper accepted:

1. UVOD

Financijski izvještaji su izvještaji koji daju informacije o financijskom stanju i prometu nekog poduzeća. Oni nam mogu pružiti odgovore na brojna pitanja kao što su na primjer isplati li se kupnja dionica potencijalnim ulagačima, trebaju li dioničari prodati svoje dionice, treba li poduzetnik nabaviti novu dugotrajnu ili kratkotrajnu imovinu, je li za kreditora prerizično da da kredit nekom poduzeću i tako dalje. Sva poduzeća su obvezna sastavljati financijske izvještaje. Korisnicima financijskih izvještaja se smatraju svi oni koji donose poslovne odluke na temelju podataka iz financijskih izvještaja.

Predmet ovog završnog rada je analiza temeljnih financijskih izvještaja poduzeća Ilirija d.d. na temelju koje će se ocijeniti uspješnost poslovanja istoga. Analizirat će se bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima.

Kako bi se analiziralo financijsko stanje i uspješnost poslovanja poduzeća Ilirija d.d. korištene su sljedeće metode: usporedba financijskih izvještaja 2015. do 2018. godine, horizontalna i vertikalna analiza te analiza pomoću financijskih pokazatelja. Podatci se prikazuju i sintetiziraju kroz tablične i grafičke prikaze.

Horizontalna analiza omogućuje uspoređivanje podataka u financijskim izvještajima kroz duže vremensko razdoblje u svrhu otkrivanja dinamike promjena pojedinih pozicija. Vertikalna analiza, za razliku od horizontalne, omogućuje uspoređivanje podataka u financijskim izvještajima u jednoj godini. Njome se zapravo analizira struktura financijskih izvještaja. Također, kako bi se ocijenilo financijsko stanje poduzeća koristit će se analiza putem financijskih pokazatelja koja se najčešće provodi na način da se koriste indeksi koji povezuju dva financijska podatka. Temeljni pokazatelji koji će se analizirati su: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti i pokazatelji profitabilnosti.

Hipoteza istraživanja glasi: analiza financijskih izvještaja poduzeća Ilirija d.d. pokazuje da poduzeće uspješno posluje. Ona će se testirati te nakon dobivenih rezultata prihvatiti ili odbaciti.

Metode znanstvenog istraživanja koje će se koristiti u ovome radu su sljedeće:

- a) metoda analize
- b) induktivna metoda

- c) metoda sinteze
- d) komparativna metoda
- e) metoda deskripcije

Metodom analize će se analizirati financijski izvještaji na primjeru poslovanja poduzeća Ilirija d.d. Metodom indukcije će se stvoriti opći zaključci na temelju analize pojedinačnih činjenica. Metodom sinteze spojit će se teorijski i praktični dio rada u složenu cjelinu odnosno u zaključak. Metodom komparacije će se usporediti dobiveni rezultati analize poslovanja s činjenicama u teoriji, a metodom deskripcije će se opisati različiti pojmovi.

Što se tiče strukture rada, osim uvoda i zaključka, rad čini još 5 ključnih poglavlja koja su podijeljena na potpoglavlja.

U uvodnome dijelu izneseni su predmet rada, hipoteza, metode istraživanja, struktura i ciljevi rada.

Drugo poglavlje daje općenite informacije o poduzeću Ilirija d.d., značaj tvrtke za hrvatski turizam i zadarsku regiju te misiju i viziju.

U trećem poglavlju govori se o tome što su to financijski izvještaji, tko su korisnici financijskih izvještaja te se objašnjavaju tri temeljna financijska izvještaja: bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima.

U četvrtom poglavlju se analizira poslovanje poduzeća Ilirija d.d. putem horizontalne analize, vertikalne analize te putem financijskih pokazatelja.

U petom poglavlju razmatraju se sintetizirani nalazi analize bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanim tokovima te sustava financijskih pokazatelja.

Šesto poglavlje daje preporuke za poboljšanje financijskog stanja, profitabilnosti i novčanih tokova.

Zatim se u zadnjem, sedmom, poglavlju donosi zaključak kompletnoga rada.

Cilj ovoga završnoga rada je objasniti metode analize financijskih izvještaja na primjeru poslovanja Ilirije d.d. da bi se ocijenile pozitivne i negativne osobine toga poduzeća.

2. OPĆE INFORMACIJE O PODUZEĆU ILIRIJA D.D.

Poduzeće Ilirija d.d. je javno dioničko društvo registrirano za ugostiteljstvo i turizam koje već 62 godine djeluje na hrvatskom turističkom tržištu. Osnovano je 1957. godine sa sjedištem u Biogradu na Moru gdje i danas posluje. Dobilo je ime po antičkom narodu Iliri koji su prvi nastanili to područje.

Zapošljava 180 stalnih i preko 220 sezonskih zaposlenika što ukupno čini preko 400 zaposlenika, a uključujući i ostale tvrtke koje obavljaju nautičku djelatnost, Ilirija d.d. u sezoni osigurava posao za preko 800 zaposlenika.¹

Podatci o poslovanju ovoga poduzeća su javni i transparentni te u svakom trenutku dostupni.

2.1. Značaj tvrtke za hrvatski turizam i zadarsku regiju

Ilirija d.d. je trenutno jedna od 15-ak vodećih turističkih poduzeća u Republici Hrvatskoj. Osim toga, u Zadarskoj županiji je jedna od tri vodeće turističke tvrtke. Tijekom glavne ljetne sezone u objektima Ilirije boravi preko 6000 gostiju na dan.²

Ilirija d.d. u svom poslovanju obuhvaća sve ključne segmente Jadranske mediteranske turističke ponude te je jedna od rijetkih turističkih kompanija u Republici Hrvatskoj sa ovoliko diferenciranom ponudom:³

- hotelijerstvo (hoteli: Ilirija****, Kornati****, Adriatic***, Villa Donat****/**),
- nautiku (Marina Kornati i Hotelska lučica Ilirija-Kornati),
- kamping (kamp Park Soline****),
- ugostiteljstvo (restoran „Marina Kornati“, restoran „Park Soline“, beach bar „Donat“, Lavender lounge bar),
- destinacijska menadžment kompanija DMK Ilirija Travel (Arsenal u Zadru, Villa Primorje****, difuzni hotel Ražnjevića dvori AD 1307****, event brod „Nada“),
- sportsko-rekreacijski i zabavni centri (Tenis centar Ilirija i Aquatic centar)
- poslovno-trgovački centar City Galleria u Zadru, jedan od dva najveća centra u Zadru.

¹ Ražnjević, G., Opći korporativni profil tvrtke Ilirija d.d. - Biograd na Moru. Dostupno online: [https://ilirijabiograd.com/clients/1/uploads/ILIRIJA_d_d_OPCI_KORPORATIVNI_%20PROFIL_31_12_2015\(1\).pdf](https://ilirijabiograd.com/clients/1/uploads/ILIRIJA_d_d_OPCI_KORPORATIVNI_%20PROFIL_31_12_2015(1).pdf) (11.5.2019.)

² Ibid.

³ Zagrebačka burza. Dostupno online: <https://www.zse.hr/userdocsimages/financ/ILRA-fin2018-1Y-REV-N-HR.pdf> (11.5.2019.)

Objekti Ilirije d.d. smješteni su na vrlo atraktivnim lokacijama blizu mora.

Raznovrsni portfelj Ilirije d.d. temelji se na resursima regije i na kontinuiranom ulaganju u unapređenje postojećih sadržaja i proizvoda i razvoju novih, što je ujedno i temelj poslovno-razvojne politike društva. Prisutnost na tržištu od preko šest desetljeća, a s tim povezano znanje i iskustvo, omogućuju društvu da maksimizira svoje ekonomsko-financijske, tržišne i ljudske potencijale a kroz razvoj komplementarnog i integriranog proizvoda putem destinacijske menadžment kompanije društvo teži jednom od svojih strateških ciljeva – cjelogodišnjem poslovanju turističkih sektora, s naglaskom na hotelijerstvo i kamping, kroz kvalitetno produženje glavne sezone na predsezoni i posezoni i na stvaranje dodane vrijednosti kako za društvo tako i za destinaciju odnosno širu zajednicu.⁴

2.2. Misija i vizija Ilirije d.d.

„Vizija: trajno osigurati mjesto među 3 vodeće turističke kompanije na području Sjeverne Dalmacije i među 15 vodećih turističkih kompanija u Republici Hrvatskoj u ključnim segmentima hrvatske turističke ponude (hotelijerstvo, nautika i kamping), biti i ostati nositelj turističkog i gospodarskog razvoja naše regije i destinacija Biograda na Moru, Zadra i Sv. Filipa i Jakova s razvojem cjelogodišnjeg poslovanja kroz ponudu komplementarnih i selektivnih oblika turističke ponude.

Sukladno navedenom misija je: povećanje imovine i ostvarenje financijskih rezultata poslovanja kojim će osigurati dugoročnu poslovnu i financijsku stabilnost, uspostavljanje optimalne razine kvalitete i konkurentnosti u poslovanju na razini ukupne hrvatske turističke ponude, uz konstantno ulaganje u ljudske kadrove i osiguranje optimalne razine zaposlenosti, osiguranje i poštivanje načela održivog razvoja koji se očituje u prepoznavanju i zadovoljavanju potreba turista, zaštiti i obnovi prirodne i kulturne baštine te očuvanju okoliša odnosno stvaranju odgovorne i održive turističke ponude.“⁵

⁴ Zagrebačka burza. Dostupno online: <https://www.zse.hr/userdocsimages/financ/ILRA-fin2018-1Y-REV-N-HR.pdf> (11.5.2019.)

⁵ Ibid.

3. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i prometu nekog poduzeća. Oni predstavljaju glavni izvor informacija o poslovanju neke tvrtke. Temeljna financijska izvješća u Hrvatskoj prema Zakonu o računovodstvu su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala, te bilješke uz financijske izvještaje.⁶

U ovome radu analizirat će se bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima.

3.1. Korisnici i svrha analize financijskih izvještaja

Sve one koji na temelju informacija iz financijskih izvještaja donose poslovne odluke zovemo korisnicima financijskih izvještaja, a oni mogu biti: postojeći ili potencijalni ulagači, menadžeri, država, brokeri, kreditori, dobavljači, kupci, zaposlenici te ostali.⁷ Njihovi interesi mogu biti različiti.

Postojećim i potencijalnim ulagačima, to jest dioničarima, cilj je zarada od ulaganja pa su njima važne informacije o tome hoće li poduzeće u koje su uložili određeni kapital ostvarivati dobitak, ili će otići u stečaj. Dakle, njima je interes pratiti kretanje cijena dionica i dividendi. Interes menadžera je praćenje sigurnosti i učinkovitosti poslovanja poduzeća, odnosno ostvarivanje dobitka uz zadovoljavajuću likvidnost. Državi je u interesu da poduzeće posluje u skladu s propisima te točna naplata poreznih prihoda. Interes kreditora je sposobnost otplate kredita to jest sigurnost poslovanja poduzeća, dok je dobavljačima u interesu pravodobna naplata prodanih proizvoda ili usluga od poduzetnika. Brokeri na temelju različitih informacija iz financijskih izvještaja upućuju potencijalne ulagače na kupnju dionica. Kupcima je u interesu pravodobna isporuka kvalitetnih proizvoda i usluga, a interes zaposlenika je zadovoljavajuća i pravovremena plaća te sigurnost radnog mjesta.

3.2. Bilanca

Bilanca je slika financijskog stanja poduzeća u određenom trenutku. Prikazuje stanje imovine i izvora imovine na određeni dan, obično posljednjeg dana u mjesecu ili u godini. Temeljno je

⁶ Zakon o računovodstvu- članak 19., stavak 2. (NN 120/16). Dostupno online: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu> (10.5.2019.)

⁷ Bešvir, B., Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, RRIF-plus, Zagreb, 2008., str. 13

financijsko izvješće koje služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. U svakom trenutku poslovanja tvrtke, aktiva mora biti jednaka pasivi to jest ukupna imovina mora biti pokrivena sumom kapitala i obveza.

3.2.1. Karakteristike i koristi bilance

Oblik bilance je sastavljen tako da su na aktivnoj strani bilance dugotrajna i kratkotrajna imovina, a na pasivnoj strani su vlastiti kapital te dugoročne i kratkoročne obveze. Prikaz skraćene bilance nalazi se u tablici 1. Bilanca pruža najviše informacija o tome je li poduzetnik ostvario sigurnost poslovanja odnosno prijeti li mu stečaj ili ne.

Imovina nekog poduzeća može biti materijalna i financijska.⁸ Materijalnu imovinu čine poslovni objekti, strojevi, uređaji, transportna sredstva, namještaj, zalihe sirovina i materijala i drugo, a financijsku imovinu čine potraživanja, novac, dani krediti, ulaganja u dionice i tako dalje. U bilanci se imovina prikazuje kao dugotrajna i kratkotrajna imovina.

Kapital poduzeća je vlastito ulaganje koje može biti povećano za dobitke ili smanjeno za gubitke poduzetnika. Vlastiti kapital predstavlja trajni kapital- kapital koji su osigurali vlasnici, uvećan za neraspodijeljene (zadržane) dobitke od trenutka osnivanja poduzeća. Obveze poduzeća su financijske prirode kao što su na primjer obveze prema dobavljačima, obveze za primljene kredite, obveze za plaćanje poreza, obveze za plaće radnicima i drugo. Obveze se u bilanci prikazuju kao dugoročne i kratkoročne.⁹

3.2.2. Skraćeni prikaz bilance

Preduvjet za uspješno proučavanje bilance i procjenu financijskog položaja poslovnog subjekta je poznavanje osnovnih bilančnih kategorija kao i problematike njihovog priznavanja i mjerenja. Iako Hrvatski standardi financijskog izvještavanja ne određuju oblik bilance, u prilogu Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja¹⁰ propisana je struktura i sadržaj bilance.¹¹

Na tablici 1. prikazana je skraćena bilanca na određeni dan.

⁸ Bešvir, B., Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, RRiF-plus, Zagreb, 2008., str. 9

⁹ Vidučić, Lj., Financijski menadžment, VII. Izdanje, RRiF-plus, Zagreb, 2011., str. 378

¹⁰ Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/2015). Dostupno online: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_09_96_1849.html (27.5.2019.)

¹¹ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 56

Tablica 1. Prikaz skraćene bilance (na određeni datum)

AKTIVA	PASIVA
A. Potraživanja za upisani, a neplaćeni kapital	A. Kapital i rezerve
B. Dugotrajna imovina	I. Upisani kapital
I. Nematerijalna imovina	II. Premija na emitirane dionice
II. Materijalna imovina	III. Revalorizacijska rezerva
III. Financijska imovina	IV. Rezerve
IV. Potraživanja	V. Zadržani dobitak ili preneseni gubitak
C. Kratkotrajna imovina	VI. Dobitak ili gubitak tekuće godine
I. Zalihe	B. Dugoročna rezerviranja
II. Potraživanja	C. Dugoročne obveze
III. Financijska imovina	D. Kratkoročne obveze
IV. Novac u banci i blagajni	E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja
D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	F. UKUPNO PASIVA
E. Gubitak iznad visine kapitala	G. Izvanbilančni zapisi
F. UKUPNA AKTIVA	
G. Izvanbilančni zapisi	

Izvor: preuzeto od Vidučić, Lj., *Financijski menadžment*, VII. Izdanje, RRiF-plus, Zagreb, 2011., str. 377, vlastita obrada

3.3. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je prikaz prihoda i rashoda poduzeća te dobiti ili gubitka tijekom određenog vremenskog razdoblja, dok je bilanca slika financijskog stanja poduzeća u određenom trenutku, račun dobiti i gubitka sažeto opisuje profitabilnost poduzeća tijekom vremena.¹² Još se naziva i izvještaj o uspješnosti poslovanja. Ako su u izvještajnom razdoblju rashodi veći od prihoda, rezultat će biti gubitak tog razdoblja, a ukoliko su prihodi veći od rashoda, rezultat će biti dobit.

3.3.1. Karakteristike i koristi računa dobiti i gubitka

Za razliku od bilance, koja daje informacije o imovini, kapitalu i obvezama poduzeća na određeni dan, račun dobiti i gubitka pruža informacije o ostvarenim приходima, rashodima, bruto-dobitku (gubitku), porezu na dobitak i rezultatu poslovanja (dobitku ili gubitku) u obračunskom razdoblju koje je najčešće jednako kalendarskoj godini.¹³

Prihodi u računu dobiti i gubitka mogu se podijeliti na prihode iz osnovne aktivnosti, prihode iz drugih aktivnosti te izvanredne prihode. Pozicija prihodi iz osnovne djelatnosti daje informacije o iznosu ekonomskih koristi koje je poduzeće ostvarilo od prodaje proizvoda i usluga, prodaje trgovačke robe i drugo. Pozicija prihodi iz drugih aktivnosti predstavlja svotu

¹² Wachowicz, J., Van Horne J., *Osnove financijskog menadžmenta*, trinaesto izdanje, MATE d.o.o., Zagreb, 2014., str. 128

¹³ Bešvir, B., *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, RRiF-plus, Zagreb, 2008., str. 23

ekonomskih koristi koju je poduzeće ostvarilo iz nekih drugih aktivnosti kao što su prihodi od prodaje dugotrajne imovine, prihodi od otpisa obveza, prihodi od pozitivnih tečajnih razlika i slično. Pozicija izvanredni prihodi daje informacije o ekonomskim koristima koje je poduzeće ostvarilo iz izvanrednih aktivnosti kao što su na primjer naplata šteta od katastrofa.

Rashodi se mogu podijeliti na rashode iz osnovne djelatnosti, rashode iz drugih aktivnosti te izvanredne rashode. Pozicija rashodi iz osnovne djelatnosti daje informacije o trošenju novčanih i materijalnih resursa vezanih za obavljanje osnovne djelatnosti. Tu spadaju rashodi prodanih proizvoda, rashodi od prodaje trgovačke robe, plaće radnika i drugo. Pozicija rashodi iz drugih aktivnosti obuhvaća rashode od prodaje dugotrajne imovine, rashode od otpisa imovine, rashode od negativnih tečajnih razlika i slično. Pozicija izvanredni rashodi daje informacije o trošenju novčanih vrijednosti za na primjer štete uzrokovane katastrofom, za prodaju značajnog dijela dugotrajne imovine i drugo.

Bruto dobitak ili gubitak je pozicija koja pruža informacije o svoti dobitka ili gubitka financijske godine koja se izračunava na način da se od ukupnih prihoda oduzmu ukupni rashodi i obrnuto.

Pozicija porez na dobit daje informacije o iznosu poreza koje je poduzeće dužno platiti prema odredbama Zakona o porezu na dobit. Trenutno se porez na dobit plaća na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi od 12% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 3.000.000,00 kn, ili 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 3.000.000,01 kn.¹⁴

Dobitak ili gubitak financijske godine je pozicija svote neto dobitka ili gubitka koja se izračunava tako da se od iznosa bruto dobitka ili gubitka odbije svota poreza na dobit.

3.3.2. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka

Temeljne sastavnice računa dobiti i gubitka su ukupni prihodi, ukupni rashodi, dobit ili gubitak prije oporezivanja te dobit ili gubitak nakon oporezivanja. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka prikazan je na tablici 2.

¹⁴ Zakon o porezu na dobit- članak 28. (NN 115/16). Dostupno online: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> (28.4.2019.)

Tablica 2. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka (za razdoblje jedne izvještajne godine)

Redni broj	Pozicija
1.	Prihodi iz osnovne djelatnosti
2.	Rashodi iz osnovne djelatnosti
3.	Prihodi iz drugih aktivnosti
4.	Rashodi iz drugih aktivnosti
5.	Izvanredni prihodi
6.	Izvanredni rashodi
7 a.	Dobitak prije oporezivanja ili bruto dobitak (1+3+5 minus 2+4+6)
7 b.	Gubitak prije oporezivanja ili bruto gubitak (2+4+6 minus 1+3+5)
8.	Porez na dobitak ili gubitak
9 a.	Dobitak financijske godine (7a. - 8)
9 b.	Gubitak financijske godine (7b. + 8)

Izvor: preuzeto od Vidučić, Lj., Financijski menadžment, VII. Izdanje, RRiF-plus, Zagreb, 2011., str. 379, vlastita obrada

3.4. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanom toku daje informacije o primljenom i danom novcu to jest o izvorima i upotrebi gotovine u određenom razdoblju, koje je najčešće jednako kalendarskoj godini.

Dakle, za razliku od računa dobiti i gubitka, koji iskazuje ukupnu prodaju i ukupne troškove, izvještaj o novčanom toku iskazuje koliko je od ukupne prodaje naplaćeno i koliko je od ukupnih troškova plaćeno u poslovnom razdoblju. Naime, u određenom obračunskom razdoblju najčešće nisu svi ostvareni prihodi naplaćeni, jer kupci ne plaćaju odmah, niti su svi troškovi plaćeni.¹⁵

3.4.1. Karakteristike i koristi izvještaja o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanom toku daje informacije o tome je li poduzeće sposobno zaraditi novac te kako troši novac. Također predstavlja i bazu za planiranje budućih gotovinskih tokova i potreba za financiranjem. Zadatak menadžera nije samo ostvariti profitabilno poslovanje, nego i brzo

¹⁵ Bešvir, B., Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, RRiF-plus, Zagreb, 2008., str. 10

pretvoriti neto dobitak u gotovinu. Stoga menadžeri trebaju koristiti izvješće o novčanom toku za analizu tokova prošlog razdoblja i planiranje budućih tokova.

U izvještaju se tokovi klasificiraju prema poslovnim, investicijskim te financijskim aktivnostima. Poslovne aktivnosti vezane su za tekuće poslovanje tvrtke, kratkotrajnu imovinu i kratkoročne obveze te amortizaciju. Investicijske aktivnosti su rezultat investiranja u realnu i financijsku imovinu, dok su financijske aktivnosti rezultat prikupljanja novca za tekuće poslovanje i investiranje tvrtke.

Novčani tokovi mogu se prikazati direktnom i indirektnom metodom.¹⁶ U pogledu objektivnosti informacija i analize gotovinskih tokova, prednost imaju izvješća prikazana direktnom metodom.¹⁷

3.4.2. Skraćeni prikaz izvještaja o novčanim tokovima

Prema indirektnoj metodi, neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti utvrđuju se usklađivanjem dobiti (prije oporezivanja) ili gubitka za: učinke transakcija nenovčane prirode, sva razgraničenja ili obračunske iznose proteklih ili budućih poslovnih novčanih primitaka ili isplata, pozicije prihoda ili rashoda koje su vezane uz investicijske ili financijske novčane tokove te promjene tijekom razdoblja za zalihe i potraživanja i obveze iz poslovanja (promjene obrtnog kapitala).¹⁸

Primjer skraćenog prikaza izvještaja o novčanim tokovima prema indirektnoj metodi prikazan je u sljedećoj tablici.

Tablica 3. Prikaz skraćenog izvještaja o novčanim tokovima- indirektna metoda

A) Novčani tok od poslovnih aktivnosti
Neto povećanje ili smanjenje novčanog toka od poslovnih aktivnosti
B) Novčani tok od investicijskih aktivnosti
Neto povećanje ili smanjenje novčanog toka od investicijskih aktivnosti
C) Novčani tok od financijskih aktivnosti
Neto povećanje ili smanjenje novčanog toka od financijskih aktivnosti
D) Ukupno povećanje/ smanjenje novčanog toka
E) Novac i novčani ekvivalenti na početku/ kraju razdoblja

Izvor: vlastita izrada

¹⁶ Direktnom metodom se prikazuju svi bruto novčani primitci i bruto novčani izdatci u izvještajnom razdoblju, a njihova razlika je neto novčani tok, dok se indirektnom metodom prikazuju novčani primitci i izdatci iz poslovnih aktivnosti na neto osnovi.

¹⁷ Vidučić, Lj., Financijski menadžment, VII. Izdanje, RRiF-plus, Zagreb, 2011., str. 381

¹⁸ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 106

4. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA ILIRIJA D.D.

Analiza financijskih izvještaja je vještina transformiranja podataka iz financijskih izvještaja u informacije koje su korisne pri donošenju odluka.¹⁹ Za analizu poslovanja poduzeća Ilirija d.d., koristit će se sljedeći financijski izvještaji: bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanim tokovima.

Mnogi korisnici financijskih izvještaja često kažu da iz njih ne mogu ocijeniti bonitet poduzeća i da izvještaji služe samo za zadovoljavanje zakonskih uvjeta. Međutim, na osnovi dobre analize može se donijeti mjerodavan sud o bonitetu promatranog poduzeća. Analiza omogućava odgovore na pitanja kako je poduzeće poslovalo u prethodnom razdoblju i kako poboljšati rezultat u narednom razdoblju.²⁰

Uobičajena analitička sredstva i postupci koji se koriste u analizi financijskih izvještaja (slika 1.) su:

1. komparativni financijski izvještaji
2. strukturni financijski izvještaji
3. analiza pomoću pokazatelja
4. specijalizirane analize.²¹

Komparativni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu horizontalne analize koja omogućuje uspoređivanje podataka u financijskim izvještajima tijekom vremena to jest kroz duže vremensko razdoblje. Na osnovu toga, prosuđuje se koliko je poslovanje promatranog poduzeća uspješno i sigurno.

Strukturni financijski izvještaji temelj su za provedbu vertikalne analize koja, za razliku od horizontalne, omogućuje uspoređivanje podataka u financijskim izvještajima u jednoj godini. Njome se zapravo analizira struktura financijskih izvještaja.

Problematika analize financijskih izvještaja ne iscrpljuje se postupkom horizontalne i vertikalne analize. U tom kontekstu najznačajniji su pokazatelji analize financijskih izvještaja pa se obično

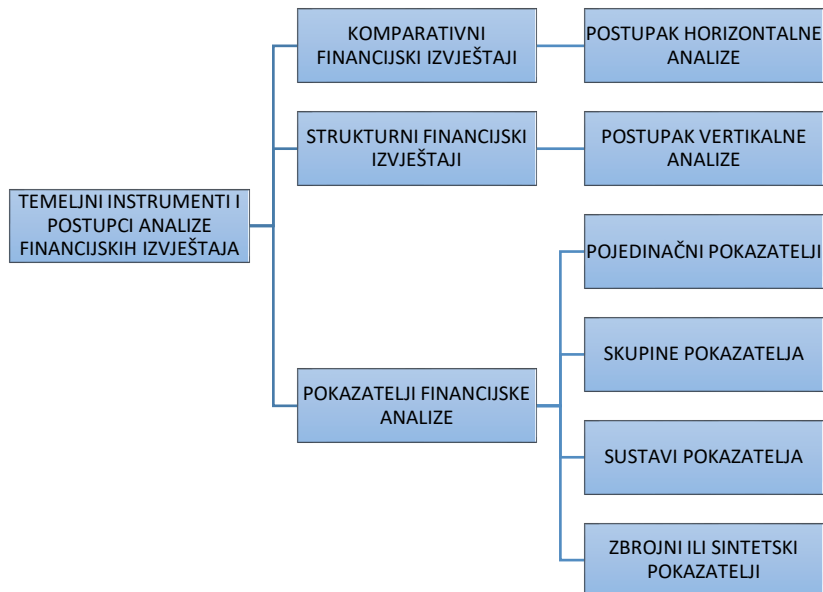
¹⁹ Wachowicz, J., Van Horne J., Osnove financijskog menadžmenta, trinaesto izdanje, MATE d.o.o., Zagreb, 2014., str. 128

²⁰ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 38

²¹ Ibid., str. 39

govori o pojedinačnim pokazateljima, skupinama pokazatelja, sustavima pokazatelja i zbrojnim ili sintetskim pokazateljima.²²

Slika 1. Klasifikacija temeljnih instrumenata i postupaka analize financijskih izvještaja

Izvor: preuzeto od Žager, K., Žager L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 1999., str.158, vlastita obrada

4.1. Horizontalna i vertikalna analiza

Horizontalna analiza podrazumijeva usporedbu podataka u bilanci, računu dobiti i gubitka te ostalim izvještajima za više uzastopnih godina, gdje prethodnu godinu možemo uzeti kao baznu, a onda tekuću godinu uspoređujemo s njom pomoću verižnih indeksa. Dakle, horizontalna analiza sagledava tendencije i dinamiku promjena pojedinih pozicija u financijskim izvještajima te se na temelju toga prosuđuje uspješnost i sigurnost poslovanja poduzeća. Drugi naziv za horizontalnu analizu je analiza apsolutnih i relativnih promjena.

U horizontalnoj analizi je stoga značajna vremenska dimenzija, budući da se usporedbom pojedinih elemenata iz financijskih izvješća kroz više razdoblja mogu izvući određeni zaključci o tendencijama njihovog kretanja na osnovi čega se mogu donijeti adekvatne poslovne odluke. Daje nam informacije o kretanju imovine, kapitala, obveza i tako dalje, a možemo ju koristiti samo ako nije došlo do promjena na primjer do inflacije.²³

²² Žager, K., Žager L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 1999., str.159

²³ Deković, Ž., predavanje IV.- Svrha, ciljevi i metode analize financijskih izvještaja, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018.

Horizontalnom analizom iskazuju se apsolutne i relativne promjene odnosno podatci o povećanju ili smanjenju pozicija u odnosu na prethodnu ili baznu godinu.

Za izračun relativnih promjena pojedinih stavki se koristi sljedeća formula:²⁴

$$\text{Promjena (\%)} = \frac{\text{iznos tekuće godine} - \text{iznos prethodne godine}}{\text{iznos prethodne godine}} * 100$$

Vertikalna analiza omogućuje uspoređivanje financijskih podataka u jednoj godini. Zapravo se vertikalnom analizom radi analiza strukture financijskih izvještaja na način da se na primjer pojedine pozicije bilance izražavaju kao postotni udjeli u ukupnom iznosu aktive ili pasive koje se izjednačavaju sa 100%. Još se naziva i analiza strukture.

Vertikalnom analizom se radi izračun postotnog udjela svake pozicije u financijskim izvješćima. Tako izračunati postotni udjeli nam govore o kvaliteti imovine, o kvaliteti izvora financiranja, kao i odnosima u računu dobiti i gubitka, o kretanju odnosa među pozicijama tijekom vremena. Nadalje, iz tih odnosa možemo donijeti zaključke o politici poslovanja i investiranja.²⁵

U vertikalnoj analizi osnovica usporedbe za bilancu su vrijednosti aktive / pasive, za račun dobiti i gubitka su to ukupni prihodi / rashodi te dobit / gubitak prije oporezivanja, a za izvještaj o novčanim tokovima je to ukupno neto povećanje / smanjenje novca.

Također, može se raditi usporedno za više vremenskih razdoblja, što omogućava usporedbu kroz vrijeme.

U sljedećim potpoglavljima napravljene su horizontalna i vertikalna analiza bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanim tokovima.

4.1.1. Horizontalna i vertikalna analiza bilance

U tablici 4. i 5. prikazane su horizontalna i vertikalna analiza bilance Ilirije d.d. od 2015. do 2018. godine, dok su na grafikonu 1. i 2. vidljivi grafički prikazi horizontalne i vertikalne analize bilance Ilirije d.d. od 2015. do 2018. godine.

²⁴ Deković, Ž., predavanje IV.- Svrha, ciljevi i metode analize financijskih izvještaja, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018.

²⁵ Ibid.

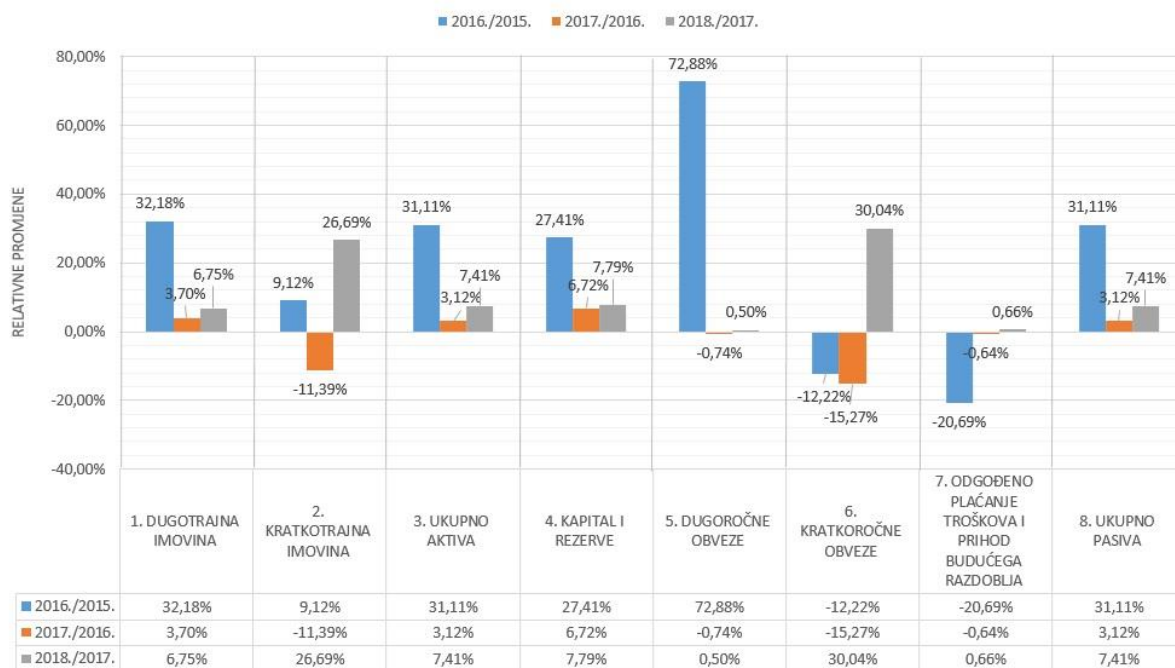
Tablica 4. Horizontalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.

AKTIVA	2015.	2016.	2017.	2018.	HORIZONTALNA ANALIZA		
					2016./2015.	2017./2016.	2018./2017.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	300.424.757	397.116.220	411.817.035	439.597.308	32,18%	3,70%	6,75%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	471.783	376.657	278.837	370.339	-20,16%	-25,97%	32,82%
1. Ostala nematerijalna imovina	471.783	376.657	278.837	370.339	-20,16%	-25,97%	32,82%
II. MATERIJALNA IMOVINA	299.912.974	396.699.563	411.499.504	439.188.275	32,27%	3,73%	6,73%
1. Zemljište	42.340.227	42.340.227	43.295.283	43.295.283	0,00%	2,26%	0,00%
2. Građevinski objekti	224.502.143	233.671.972	242.521.819	257.064.450	4,08%	3,79%	6,00%
3. Postrojenja i oprema	32.154.204	39.598.712	43.949.750	59.648.779	23,15%	10,99%	35,72%
4. Predumovi za materijalnu imovinu	488.422	1.391.522	1.116.739	888.533	184,90%	-19,75%	-20,44%
5. Materijalna imovina u pripremi	427.978	1.183.813	1.849.974	601.691	176,61%	56,27%	-67,48%
6. Ulaganje u nekretnine	0	78.513.317	78.765.939	77.689.539	0,00%	0,32%	-1,37%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	40.000	40.000	38.694	38.694	0,00%	-3,27%	0,00%
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	40.000	40.000	38.694	38.694	0,00%	-3,27%	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	14.726.911	16.069.949	14.240.228	18.041.467	9,12%	-11,39%	26,69%
I. ZALIHE	2.160.647	2.118.362	2.070.087	2.305.187	-1,96%	-2,28%	11,36%
1. Sirovine i materijal	2.160.647	2.118.362	2.070.087	2.305.187	-1,96%	-2,28%	11,36%
II. POTRAŽIVANJA	7.775.000	9.072.148	8.127.481	8.285.783	16,68%	-10,41%	1,95%
1. Potraživanja od kupaca	6.513.026	7.024.032	6.772.049	5.700.756	7,85%	-3,59%	-15,82%
2. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	800.776	781.536	872.104	691.024	-2,40%	11,59%	-20,76%
3. Potraživanja od države i drugih institucija	377.162	1.169.662	483.328	1.693.523	210,12%	-58,68%	250,39%
4. Ostala potraživanja	84.036	96.918	0	200.480	15,33%	0,00%	0,00%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	4.453.388	2.538.817	2.531.796	2.152.027	-42,99%	-0,28%	-15,00%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	4.453.388	2.538.817	2.531.796	2.152.027	-42,99%	-0,28%	-15,00%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	337.876	2.340.622	1.510.864	5.298.470	592,75%	-35,45%	250,69%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
E) UKUPNO AKTIVA	315.151.668	413.186.169	426.057.263	457.638.775	31,11%	3,12%	7,41%
PASIVA							
A) KAPITAL I REZERVE	216.376.168	275.683.908	294.216.185	317.135.376	27,41%	6,72%	7,79%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	150.857.300	174.977.880	229.146.480	229.146.480	15,99%	30,96%	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE	8.921.539	26.723.874	2.723.874	2.932.389	199,54%	-89,81%	7,66%
III. REZERVE IZ DOBITI	21.693.815	23.435.965	22.758.390	25.895.176	8,03%	-2,89%	13,78%
1. Zakonske rezerve	7.610.343	9.477.986	9.477.986	12.477.986	24,54%	0,00%	31,65%
2. Rezerve za vlastite dionice	6.975.716	6.975.716	6.975.716	6.975.716	0,00%	0,00%	0,00%
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	414.924	540.417	1.217.992	1.081.205	30,24%	125,38%	-11,23%
4. Ostale rezerve	7.522.680	7.522.680	7.522.680	7.522.679	0,00%	0,00%	0,00%
IV. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	13.370.143	19.870.143	12.348.497	29.366.201	48,62%	-37,85%	137,81%
1. Zadržana dobit	13.370.143	19.870.143	12.348.497	29.366.201	48,62%	-37,85%	137,81%
V. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	21.533.371	30.676.046	27.238.944	29.795.130	42,46%	-11,20%	9,38%
1. Dobit poslovne godine	21.533.371	30.676.046	27.238.944	29.795.130	42,46%	-11,20%	9,38%
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
C) DUGOROČNE OBVEZE	59.934.774	103.615.865	102.844.372	103.363.082	72,88%	-0,74%	0,50%
1. Obveze prema bankama i dr.	59.934.774	103.615.865	102.844.372	103.363.082	72,88%	-0,74%	0,50%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	36.392.050	31.944.262	27.067.090	35.197.988	-12,22%	-15,27%	30,04%
1. Obveze prema bankama i dr.	3.803.426	13.693.479	10.973.271	13.372.716	260,03%	-19,86%	21,87%
2. Obveze prema dobavljačima	15.882.936	12.465.718	8.080.224	13.909.591	-21,52%	-35,18%	72,14%
3. Obveze po vrijednosnim papirima	8.600.000	1.200.000	0	0	-86,05%	0,00%	0,00%
4. Obveze prema zaposlenicima	1.131.821	1.216.150	1.988.594	2.415.605	7,45%	63,52%	21,47%
5. Obveze za poreze, doprinose i sl.	6.105.430	1.315.225	4.713.710	4.176.543	-78,46%	258,40%	-11,40%
6. Ostale kratkoročne obveze	868.437	2.053.690	1.311.291	1.323.533	136,48%	-36,15%	0,93%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	2.448.676	1.942.134	1.929.616	1.942.329	-20,69%	-0,64%	0,66%
F) UKUPNO PASIVA	315.151.668	413.186.169	426.057.263	457.638.775	31,11%	3,12%	7,41%

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Grafikon 1. Horizontalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.

Horizontalna analiza bilance

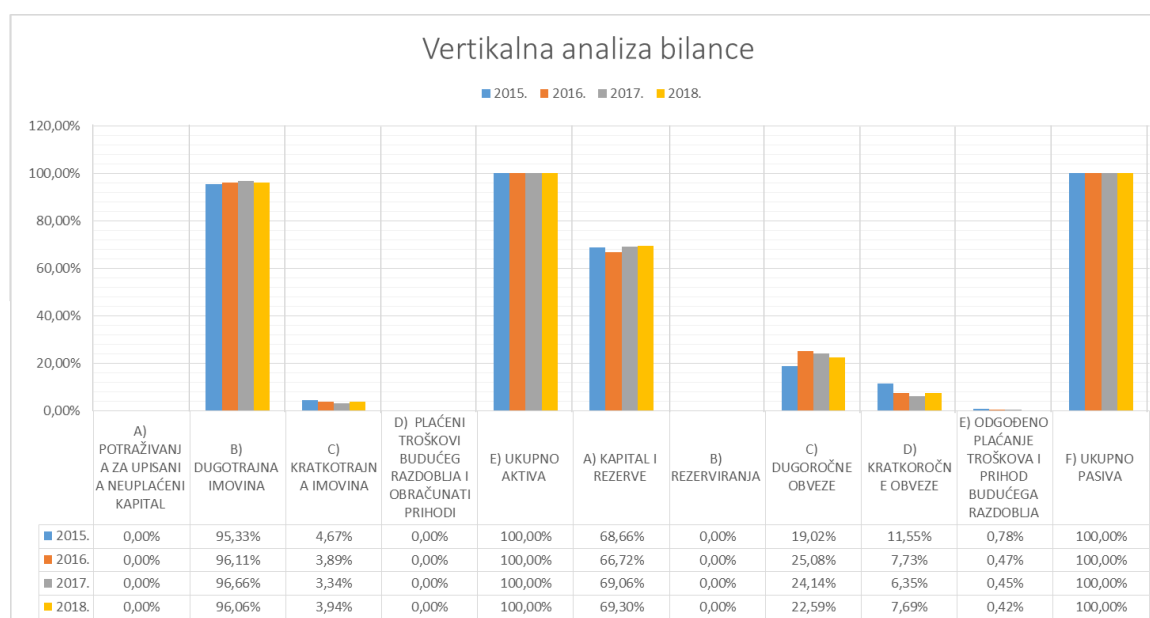
Izvor: tablica 4., vlastita izrada

Tablica 5. Vertikalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.

AKTIVA	2015.	2016.	2017.	2018.	VERTIKALNA ANALIZA			
					2015.	2016.	2017.	2018.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	300.424.757	397.116.220	411.817.035	439.597.308	95,33%	96,11%	96,66%	96,06%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	471.783	376.657	278.837	370.339	0,15%	0,09%	0,07%	0,08%
1. Ostala nematerijalna imovina	471.783	376.657	278.837	370.339	0,15%	0,09%	0,07%	0,08%
II. MATERIJALNA IMOVINA	299.912.974	396.699.563	411.499.504	439.188.275	95,16%	96,01%	96,58%	95,97%
1. Zemljište	42.340.227	42.340.227	43.295.283	43.295.283	13,43%	10,25%	10,16%	9,46%
2. Građevinski objekti	224.502.143	233.671.972	242.521.819	257.064.450	71,24%	56,55%	56,92%	56,17%
3. Postrojenja i oprema	32.154.204	39.598.712	43.949.750	59.648.779	10,20%	9,58%	10,32%	13,03%
4. Predujmovi za materijalnu imovinu	488.422	1.391.522	1.116.739	888.533	0,15%	0,34%	0,26%	0,19%
5. Materijalna imovina u pripremi	427.978	1.183.813	1.849.974	601.691	0,14%	0,29%	0,43%	0,13%
6. Ulaganje u nekretnine	0	78.513.317	78.765.939	77.689.539	0,00%	19,00%	18,49%	16,98%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	40.000	40.000	38.694	38.694	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	40.000	40.000	38.694	38.694	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	14.726.911	16.069.949	14.240.228	18.041.467	4,67%	3,89%	3,34%	3,94%
I. ZALIHE	2.160.647	2.118.362	2.070.087	2.305.187	0,69%	0,51%	0,49%	0,50%
1. Sirovine i materijal	2.160.647	2.118.362	2.070.087	2.305.187	0,69%	0,51%	0,49%	0,50%
II. POTRAŽIVANJA	7.775.000	9.072.148	8.127.481	8.285.783	2,47%	2,20%	1,91%	1,81%
1. Potraživanja od kupaca	6.513.026	7.024.032	6.772.049	5.700.756	2,07%	1,70%	1,59%	1,25%
2. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	800.776	781.536	872.104	691.024	0,25%	0,19%	0,20%	0,15%
3. Potraživanja od države i drugih institucija	377.162	1.169.662	483.328	1.693.523	0,12%	0,28%	0,11%	0,37%
4. Ostala potraživanja	84.036	96.918	0	200.480	0,03%	0,02%	0,00%	0,04%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	4.453.388	2.538.817	2.531.796	2.152.027	1,41%	0,61%	0,59%	0,47%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	4.453.388	2.538.817	2.531.796	2.152.027	1,41%	0,61%	0,59%	0,47%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	337.876	2.340.622	1.510.864	5.298.470	0,11%	0,57%	0,35%	1,16%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
E) UKUPNO AKTIVA	315.151.668	413.186.169	426.057.263	457.638.775	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
PASIVA								
A) KAPITAL I REZERVE	216.376.168	275.683.908	294.216.185	317.135.376	68,66%	66,72%	69,06%	69,30%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	150.857.300	174.977.880	229.146.480	229.146.480	47,87%	42,35%	53,78%	50,07%
II. KAPITALNE REZERVE	8.921.539	26.723.874	2.723.874	2.932.389	2,83%	6,47%	0,64%	0,64%
III. REZERVE IZ DOBITI	21.693.815	23.435.965	22.758.390	25.895.176	6,88%	5,67%	5,34%	5,66%
1. Zakonske rezerve	7.610.343	9.477.986	9.477.986	12.477.986	2,41%	2,29%	2,22%	2,73%
2. Rezerve za vlastite dionice	6.975.716	6.975.716	6.975.716	6.975.716	2,21%	1,69%	1,64%	1,52%
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	414.924	540.417	1.217.992	1.081.205	0,13%	0,13%	0,29%	0,24%
4. Ostale rezerve	7.522.680	7.522.680	7.522.680	7.522.679	2,39%	1,82%	1,77%	1,64%
IV. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	13.370.143	19.870.143	12.348.497	29.366.201	4,24%	4,81%	2,90%	6,42%
1. Zadržana dobit	13.370.143	19.870.143	12.348.497	29.366.201	4,24%	4,81%	2,90%	6,42%
V. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	21.533.371	30.676.046	27.238.944	29.795.130	6,83%	7,42%	6,39%	6,51%
1. Dobit poslovne godine	21.533.371	30.676.046	27.238.944	29.795.130	6,83%	7,42%	6,39%	6,51%
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) DUGOROČNE OBVEZE	59.934.774	103.615.865	102.844.372	103.363.082	19,02%	25,08%	24,14%	22,59%
1. Obveze prema bankama i dr.	59.934.774	103.615.865	102.844.372	103.363.082	19,02%	25,08%	24,14%	22,59%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	36.392.050	31.944.262	27.067.090	35.197.988	11,55%	7,73%	6,35%	7,69%
1. Obveze prema bankama i dr.	3.803.426	13.693.479	10.973.271	13.372.716	1,21%	3,31%	2,58%	2,92%
2. Obveze prema dobavljačima	15.882.936	12.465.718	8.080.224	13.909.591	5,04%	3,02%	1,90%	3,04%
3. Obveze po vrijednosnim papirima	8.600.000	1.200.000	0	0	2,73%	0,29%	0,00%	0,00%
4. Obveze prema zaposlenicima	1.131.821	1.216.150	1.988.594	2.415.605	0,36%	0,29%	0,47%	0,53%
5. Obveze za poreze, doprinose i sl.	6.105.430	1.315.225	4.713.710	4.176.543	1,94%	0,32%	1,11%	0,91%
6. Ostale kratkoročne obveze	868.437	2.053.690	1.311.291	1.323.533	0,28%	0,50%	0,31%	0,29%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	2.448.676	1.942.134	1.929.616	1.942.329	0,78%	0,47%	0,45%	0,42%
F) UKUPNO PASIVA	315.151.668	413.186.169	426.057.263	457.638.775	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Grafikon 2. Vertikalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablica 5., vlastita izrada

Nakon provedene horizontalne i vertikalne analize bilance poduzeća Ilirija d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine dobiveni su sljedeći zaključci:

- Vertikalnom analizom utvrđeno je da dugotrajna imovina čini najveći udio u aktivi bilance, dok se najveći dio pasive sastoji od kapitala i rezervi te dugoročnih obveza.
- U 2016. godini dugotrajna imovina bilježi značajan porast od 32,18% u odnosu na 2015. godinu zahvaljujući porastu materijalne imovine. Kratkotrajna imovina ostvarila je porast od 9,12% u 2016. godini zbog porasta novca u banci i blagajni te potraživanja. Ukupna aktiva bilježi porast od 31,11% u 2016.godini u odnosu na 2015. godinu. U 2016. godini kapital i rezerve bilježe rast od 27,41% u odnosu na 2015. godinu. Dugoročne obveze su se povećale za 72,88% zbog obveza prema bankama i drugima, dok su kratkoročne obveze ostvarile pad od 12,22%. U 2016. godini odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja bilježe pad 20,69% u odnosu na 2015. godinu. Ukupna pasiva bilance je ostvarila isti porast kao i aktiva u iznosu od 31,11%.
- Dugotrajna imovina bilježi rast od 3,7%, dok kratkotrajna imovina bilježi pad od 11,39% u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu. Aktiva bilance je porasla 2017. godine 3,12%. Kapital i rezerve u 2017. godini ostvaruju porast od 6,72%. Dugoročne i kratkoročne obveze bilježe pad od 0,74% odnosno 15,27% u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u 2017. godini ostvaruju pad od 0,64%. Ukupna pasiva bilance je ostvarila rast od 3,12%.

- U 2018. godini dugotrajna i kratkotrajna imovina bilježe porast od 6,75% i 6,69% u odnosu na 2017. godinu. Kapital i rezerve ostvaruju porast od 7,79% u 2018. godini. Dugoročne obveze bilježe rast od 0,50%, dok kratkoročne obveze bilježe znatno povećanje u iznosu od 30,04% u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja su porasli 0,66% u 2018. godini. Ukupna aktiva bilance je jednaka ukupnoj pasivi i bilježi porast od 7,41%.
- U promatranom razdoblju od 2015. do 2018. godine dugotrajna imovina se povećala s 95,33% na 96,06% s time da najveći rast iskazuje stavka materijalna imovina koja se povećala za 0,85%.
- Kratkotrajna imovina se u promatranom razdoblju smanjila. U 2015. godini je iznosila 4,67% ukupne aktive, u 2016. godini 3,89%, u 2017. godini 3,34% da bi u 2018. godini iznosila 3,94% ukupne aktive.
- Učešće vlastitog kapitala u pasivi bilance je u razdoblju od 2015. do 2018. iznosilo od 68,66% do 69,30%, dakle financiranje ukupne imovine iz vlastitog kapitala se u promatranom razdoblju povećalo za 0,93% što je pozitivna tendencija.
- Dugoročne obveze su se u razdoblju od 2015. do 2018. godine povećale za 18,77% zbog povećanih obveza prema bankama i drugima. U 2015. godini su iznosile 19,02%, 2016. godine 25,08%, 2017. godine 24,14% te 2018. godine čine 22,59% ukupne pasive.
- Kratkoročne obveze bilježe pad u promatranom razdoblju za 50,20% zbog smanjenih obveza prema dobavljačima, obveza za poreze, doprinose i slično te zbog smanjenih obveza po vrijednosnim papirima. U 2015. godini su iznosile 11,55% ukupne pasive, 2016. godine 7,73%, 2017. godine 6,35%, a 2018. godine 7,69% pasive.
- Učešće ukupnih obveza u ukupnoj pasivi u razdoblju od 2015. do 2018. godine približno je slično svake godine. U 2015. godini iznose 30,57%, u 2016. godini 32,81%, u 2017. godini 30,49%, dok u 2018. godini iznose 30,28% ukupne pasive. Dakle, ukupne obveze bilježe pad u promatranom razdoblju za neznatnih 0,96%.

4.1.2. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

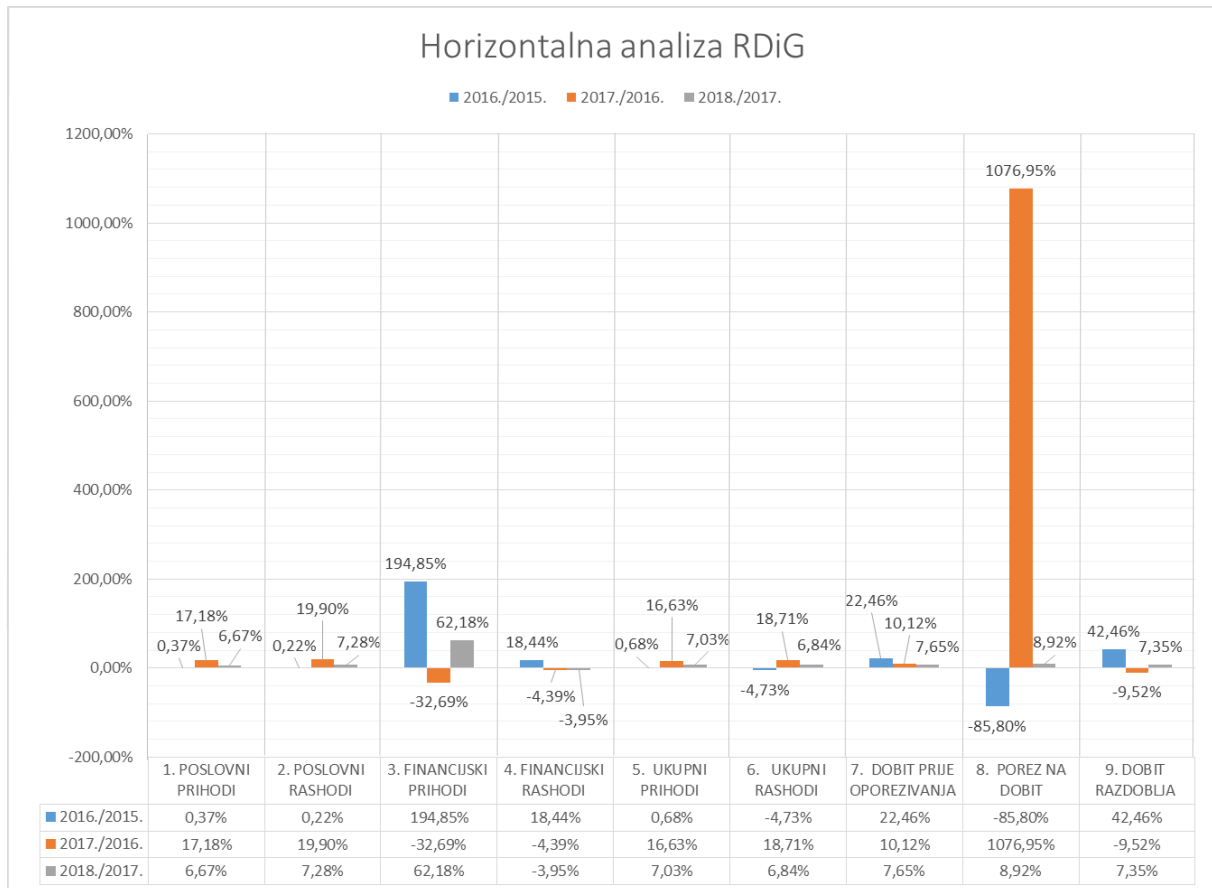
Nadalje, u postupku provođenja analize poslovanja poduzeća Ilirija d.d. napravljena je horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka od 2015. do 2018. godine što je vidljivo u tablicama 6. i 7. te grafički prikazano na grafikonima 3. i 4.

Tablica 6. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018.

					HORIZONTALNA ANALIZA		
	2015	2016	2017	2018	2016./2015.	2017./2016.	2018./2017.
I. POSLOVNI PRIHODI	127.122.380	127.591.141	149.515.545	159.490.115	0,37%	17,18%	6,67%
1. Prihodi od prodaje	125.275.838	124.588.174	146.322.013	157.999.499	-0,55%	17,44%	7,98%
2. Ostali poslovni prihodi	1.846.542	3.002.967	3.193.532	1.490.616	62,63%	6,35%	-53,32%
II. POSLOVNI RASHODI	92.799.366	93.004.132	111.509.867	119.629.524	0,22%	19,90%	7,28%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda							
2. Materijalni troškovi	37.974.413	33.130.577	40.927.142	42.402.724	-12,76%	23,53%	3,61%
a) Troškovi sirovina i materijala	20.106.892	18.339.620	22.588.537	23.269.427	-8,79%	23,17%	3,01%
b) Troškovi prodane robe					0,00%	0,00%	0,00%
c) Ostali vanjski troškovi	17.867.521	14.790.957	18.338.605	19.133.297	-17,22%	23,99%	4,33%
3. Troškovi osoblja	29.763.375	30.295.746	35.265.395	38.668.915	1,79%	16,40%	9,65%
a) Neto plaće i nadnice	17.872.540	18.248.779	21.487.137	23.386.708	2,11%	17,75%	8,84%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	7.511.127	7.599.831	8.602.348	9.598.379	1,18%	13,19%	11,58%
c) Doprinosi na plaće	4.379.708	4.447.136	5.175.910	5.683.828	1,54%	16,39%	9,81%
4. Amortizacija	8.225.981	9.012.252	11.146.901	12.796.897	9,56%	23,69%	14,80%
5. Ostali troškovi	16.835.597	18.163.369	23.238.397	24.366.259	7,89%	27,94%	4,85%
6. Vrijednosno usklađivanje	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
a) dugotrajne imovine							
b) kratkotrajne imovine							
7. Rezerviranja							
8. Ostali poslovni rashodi		2.402.188	932.032	1.394.729	0,00%	-61,20%	49,64%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	484.269	1.427.867	961.132	1.558.765	194,85%	-32,69%	62,18%
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima					0,00%	0,00%	0,00%
2. Kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzet.	484.269	1.427.867	961.132	1.558.765	194,85%	-32,69%	62,18%
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa					0,00%	0,00%	0,00%
4. Nerealizirani prihodi od financijske					0,00%	0,00%	0,00%
5. Ostali financijski prihodi					0,00%	0,00%	0,00%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	4.030.686	4.774.080	4.564.586	4.384.189	18,44%	-4,39%	-3,95%
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima					0,00%	0,00%	0,00%
2. Kamate, tečajne razlike i dr. rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima	4.030.686	4.774.080	4.564.586	4.384.189	18,44%	-4,39%	-3,95%
3. Nerealizirani rashodi							
4. Ostali financijski rashodi							
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH							
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH							
PODUZETNIKA							
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	539.863				0,00%	0,00%	0,00%
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	5.805.950				0,00%	0,00%	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	128.146.512	129.019.008	150.476.677	161.048.880	0,68%	16,63%	7,03%
X. UKUPNI RASHODI	102.636.002	97.778.212	116.074.453	124.013.713	-4,73%	18,71%	6,84%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	25.510.510	31.240.796	34.402.224	37.035.167	22,46%	10,12%	7,65%
1. Dobit prije oporezivanja	25.510.510	31.240.796	34.402.224	37.035.167	22,46%	10,12%	7,65%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	3.977.139	564.750	6.646.840	7.240.037	-85,80%	1076,95%	8,92%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	21.533.371	30.676.046	27.755.384	29.795.130	42,46%	-9,52%	7,35%
1. Dobit razdoblja	21.533.371	30.676.046	27.755.384	29.795.130	42,46%	-9,52%	7,35%
2. Gubitak razdoblja	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%

Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Grafikon 3. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018.

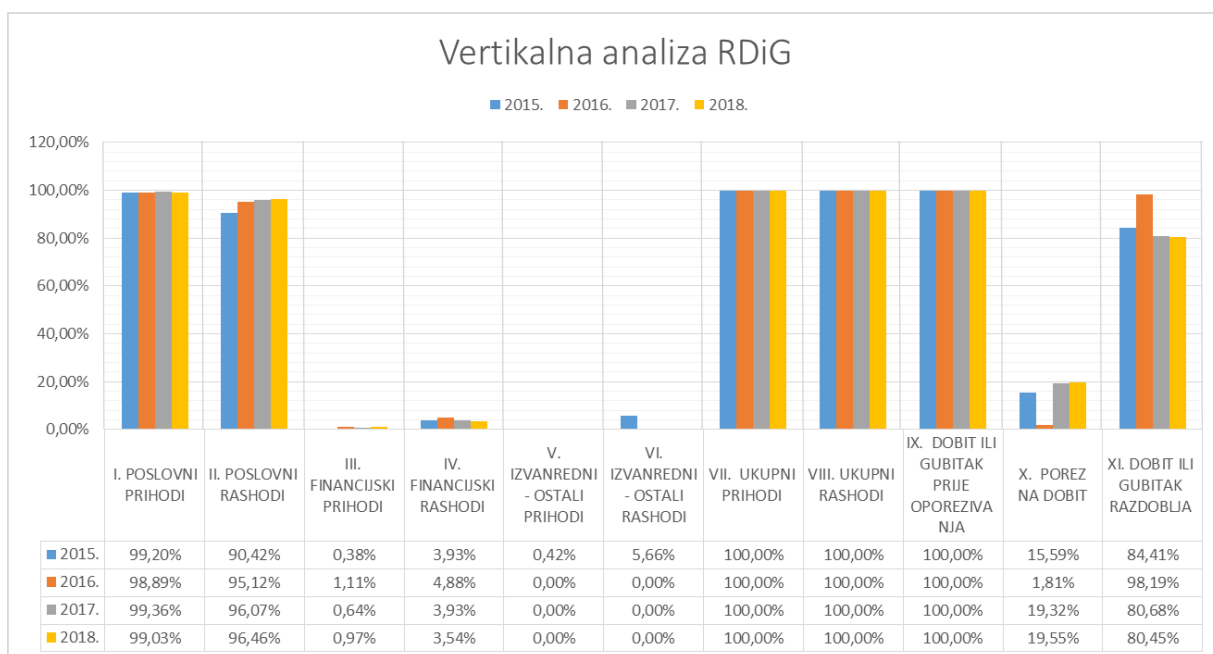
Izvor: tablica 6., vlastita izrada

Tablica 7. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018.

	2015	2016	2017	2018	VERTIKALNA ANALIZA			
	2015.	2016.	2017.	2018.	2015.	2016.	2017.	2018.
I. POSLOVNI PRIHODI	127.122.380	127.591.141	149.515.545	159.490.115	99,20%	98,89%	99,36%	99,03%
1. Prihodi od prodaje	125.275.838	124.588.174	146.322.013	157.999.499	97,76%	96,57%	97,24%	98,11%
2. Ostali poslovni prihodi	1.846.542	3.002.967	3.193.532	1.490.616	1,44%	2,33%	2,12%	0,93%
II. POSLOVNI RASHODI	92.799.366	93.004.132	111.509.867	119.629.524	90,42%	95,12%	96,07%	96,46%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda								
2. Materijalni troškovi	37.974.413	33.130.577	40.927.142	42.402.724	37,00%	33,88%	35,26%	34,19%
a) Troškovi sirovina i materijala	20.106.892	18.339.620	22.588.537	23.269.427	19,59%	18,76%	19,46%	18,76%
b) Troškovi prodane robe								
c) Ostali vanjski troškovi	17.867.521	14.790.957	18.338.605	19.133.297	17,41%	15,13%	15,80%	15,43%
3. Troškovi osoblja	29.763.375	30.295.746	35.265.395	38.668.915	29,00%	30,98%	30,38%	31,18%
a) Neto plaće i nadnice	17.872.540	18.248.779	21.487.137	23.386.708	17,41%	18,66%	18,51%	18,86%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	7.511.127	7.599.831	8.602.348	9.598.379	7,32%	7,77%	7,41%	7,74%
c) Doprinosi na plaće	4.379.708	4.447.136	5.175.910	5.683.828	4,27%	4,55%	4,46%	4,58%
4. Amortizacija	8.225.981	9.012.252	11.146.901	12.796.897	8,01%	9,22%	9,60%	10,32%
5. Ostali troškovi	16.835.597	18.163.369	23.238.397	24.366.259	16,40%	18,58%	20,02%	19,65%
6. Vrijednosno usklađivanje								
a) dugotrajne imovine								
b) kratkotrajne imovine								
7. Rezerviranja								
8. Ostali poslovni rashodi	0	2.402.188	932.032	1.394.729	0,00%	2,46%	0,80%	1,12%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	484.269	1.427.867	961.132	1.558.765	0,38%	1,11%	0,64%	0,97%
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima								
2. Kamate, tečajne razlike, dividende i sl. prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzet.	484.269	1.427.867	961.132	1.558.765	0,38%	1,11%	0,64%	0,97%
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa								
4. Nerealizirani prihodi od financijske imovine								
5. Ostali financijski prihodi								
IV. FINANCIJSKI RASHODI	4.030.686	4.774.080	4.564.586	4.384.189	3,93%	4,88%	3,93%	3,54%
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima								
2. Kamate, tečajne razlike i dr. rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima	4.030.686	4.774.080	4.564.586	4.384.189	3,93%	4,88%	3,93%	3,54%
3. Nerealizirani rashodi								
4. Ostali financijski rashodi								
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA								
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH								
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	539.863	0	0	0	0,42%	0,00%	0,00%	0,00%
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	5.805.950	0	0	0	5,66%	0,00%	0,00%	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	128.146.512	129.019.008	150.476.677	161.048.880	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	102.636.002	97.778.212	116.074.453	124.013.713	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	25.510.510	31.240.796	34.402.224	37.035.167	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
1. Dobit prije oporezivanja	25.510.510	31.240.796	34.402.224	37.035.167	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	3.977.139	564.750	6.646.840	7.240.037	15,59%	1,81%	19,32%	19,55%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	21.533.371	30.676.046	27.755.384	29.795.130	84,41%	98,19%	80,68%	80,45%
1. Dobit razdoblja	21.533.371	30.676.046	27.755.384	29.795.130	84,41%	98,19%	80,68%	80,45%
2. Gubitak razdoblja	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Grafikon 4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablica 7., vlastita izrada

Nakon provedene horizontalne i vertikalne analize računa dobiti i gubitka poduzeća Ilirija d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine vidljivi su sljedeći rezultati:

- Poslovni prihodi i poslovni rashodi u 2016. godini bilježe blagi porast od 0,37% i 0,22% u odnosu na 2015. godinu. Financijski prihodi su se u 2016. godini značajno povećali za 194,85% zahvaljujući prihodima od kamata, tečajnih razlika, dividendi i sličnih prihoda iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima. Financijski rashodi također bilježe rast za 18,44% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Ukupni prihodi bilježe blagi porast u 2016. godini za 0,68%, dok ukupni rashodi bilježe pad od 4,73%. Dobit nakon oporezivanja se značajno povećala za 42,46% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu zahvaljujući manjem porezu na dobit i povećanim financijskim prihodima.
- U 2017. godini je zabilježen značajan porast poslovnih prihoda i poslovnih rashoda u odnosu na 2016. godinu. Poslovni prihodi su se povećali za 17,18%, dok su se poslovni rashodi povećali za 19,90%. Financijski prihodi, kao i financijski rashodi bilježe pad u 2017. godini za 32,69% odnosno 4,39% u odnosu na prethodnu 2016. godinu. Ukupni prihodi i ukupni rashodi su se povećali u 2017. godini za 16,63% i 18,71%. Dobit razdoblja nakon oporezivanja se smanjila u 2017. godini za 9,52% u odnosu na 2016. godinu.

- Poslovni prihodi i poslovni rashodi su se u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu povećali za 6,67% i 7,28%. Financijski prihodi bilježe značajan porast od 62,18% u 2018. godini zahvaljujući prihodima od kamata, tečajnih razlika, dividendi i sličnih prihoda iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima. Financijski rashodi su se u 2018. godini smanjili za 3,95%. Ukupni prihodi, kao i ukupni rashodi, u 2018. godini bilježe rast od 7,03% odnosno 6,84%. Dobit nakon oporezivanja se povećala u 2018. godini za 7,35% u odnosu na 2017. godinu.
- Vertikalnom analizom utvrđeno je da najveći udio u ukupnim prihodima u promatranom razdoblju imaju poslovni prihodi, dok najveći udio u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi. U 2015. godini poslovni prihodi čine 99,20% ukupnih prihoda, a također i u ostatku godina su zastupljeni slični postotci pa tako u 2018. godini čine 99,03% ukupnih prihoda. Poslovni rashodi u razdoblju od 2015. do 2018. godine bilježe povećanje u iznosu od 6,7% to jest 2015. godine iznose 90,42% dok 2018. godine čine 96,46%.

4.1.3. Horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima

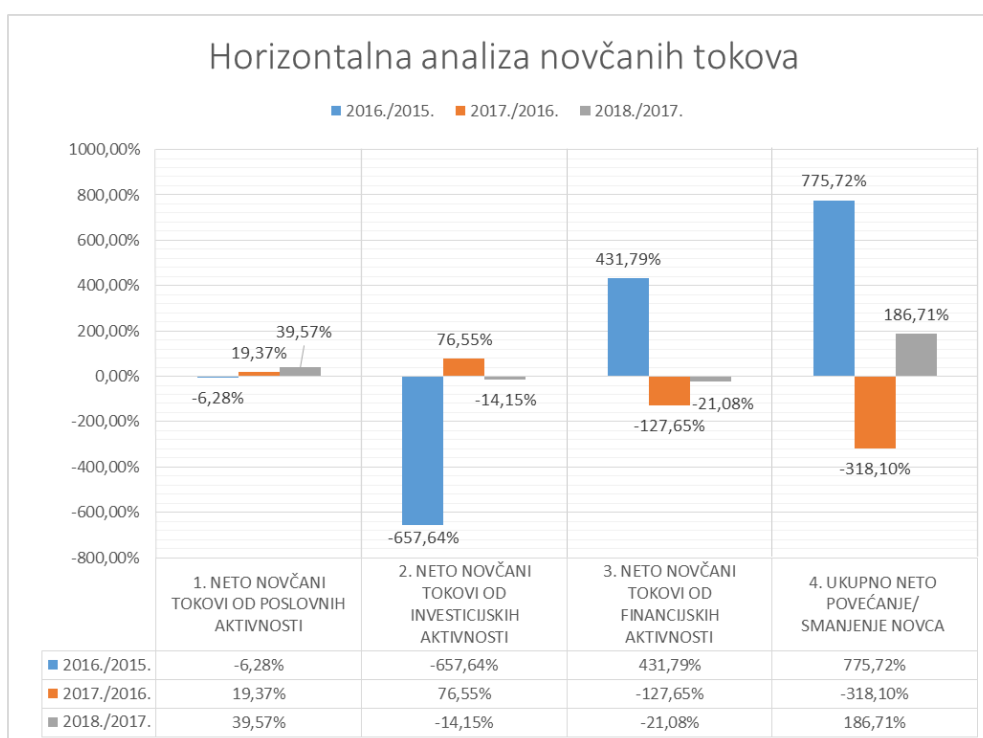
U tablicama 8. i 9. provedena je horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poduzeća Ilirija d.d. od 2015. do 2018. godine, a grafički prikaz istoga nalazi se na grafikonima 5. i 6.

Tablica 8. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.

	2015.	2016.	2017.	2018.	HORIZONTALNA ANALIZA		
					2016./2015.	2017./2016.	2018./2017.
1. NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	35.722.430	33.479.103	39.963.296	55.777.018	-6,28%	19,37%	39,57%
2. NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-13.698.955	-103.789.142	-24.336.708	-27.780.273	-657,64%	76,55%	-14,15%
3. NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	-21.794.777	72.312.785	-19.994.514	-24.209.139	431,79%	-127,65%	-21,08%
4. UKUPNO NETO POVEĆANJE/ SMANJENJE NOVCA	228.698	2.002.746	-4.367.926	3.787.606	775,72%	-318,10%	186,71%

Izvor: izvještaj o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Grafikon 5. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.

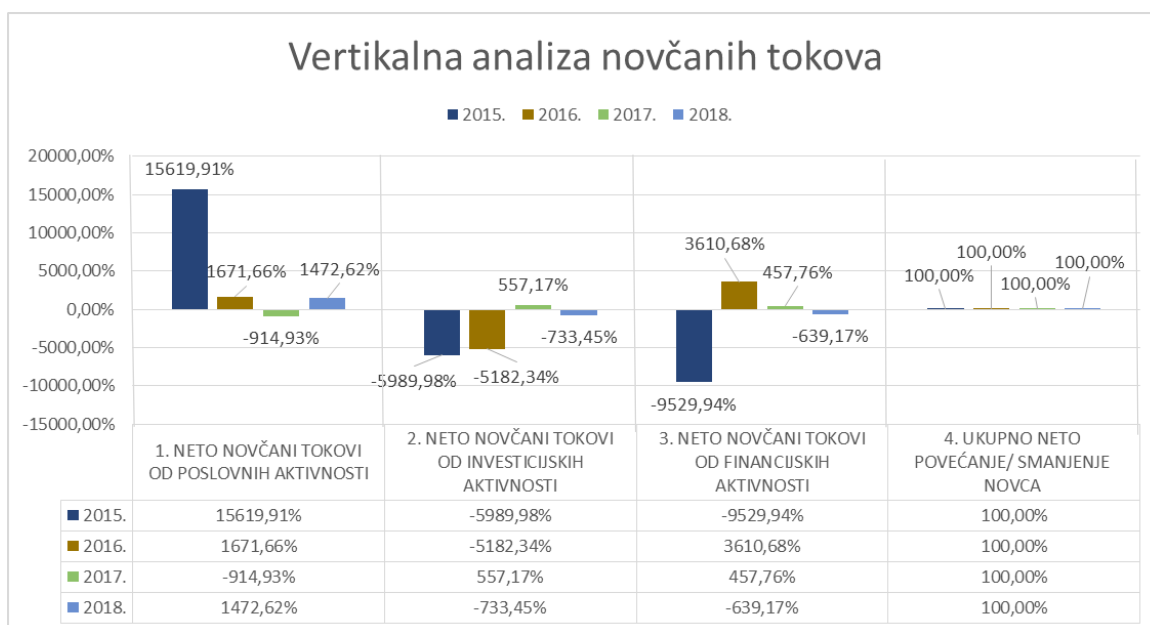
Izvor: tablica 8., vlastita izrada

Tablica 9. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.

	VERTIKALNA ANALIZA							
	2015.	2016.	2017.	2018.	2015.	2016.	2017.	2018.
1. NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	35.722.430	33.479.103	39.963.296	55.777.018	15619,91%	1671,66%	-914,93%	1472,62%
2. NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-13.698.955	-103.789.142	-24.336.708	-27.780.273	-5989,98%	-5182,34%	557,17%	-733,45%
3. NETO NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	-21.794.777	72.312.785	-19.994.514	-24.209.139	-9529,94%	3610,68%	457,76%	-639,17%
4. UKUPNO NETO POVEĆANJE/ SMANJENJE NOVCA	228.698	2.002.746	-4.367.926	3.787.606	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: izvještaj o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Grafikon 6. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablica 9., vlastita izrada

Iz horizontalne i vertikalne analize izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine mogu se izvući sljedeći zaključci:

- Neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti su pozitivni u promatranom razdoblju. U 2016. godini su se smanjili za 6,28% u odnosu na 2015. godinu, dok su u 2017. godini su porasli za 19,37%. Zatim su 2018. godine neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti značajno porasli za 39,57% u odnosu na prethodnu 2017. godinu.
- Neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti su negativni u promatranom razdoblju što ukazuje na to da poduzeće troši novčane primitke na razne investicije. U 2016. godini su se smanjili za 657,64% u odnosu na 2015. godinu. U 2017. godini su se neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti povećali za 76,55%, a 2018. godine bilježe pad u iznosu od 14,15% u odnosu na 2017. godinu.
- U 2015., 2017. te 2018. godini ostvareni su negativni neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti, a 2016. godine su pozitivni. U 2016. godini neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti bilježe povećanje od 431,79% u odnosu na 2015. godinu, dok 2017. godine bilježe pad od 127,65%. U 2018. godini također dolazi do smanjenja u iznosu od 21,08%.

4.2. Analiza putem financijskih pokazatelja

Analiza na temelju financijskih pokazatelja je postupak utvrđivanja veza između različitih pozicija bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanim tokovima stvarajući informacijsku podlogu potrebnu za donošenje različitih poslovnih odluka, među kojima i odluke o ulaganju.²⁶ Unatoč tome što financijski izvještaji sadrže veliki broj informacija, zapravo nisu praktični za čitanje pa se kao sredstvo analize, između ostaloga, koriste financijski pokazatelji.

Problematika financijske analize ne iscrpljuje se horizontalnom i vertikalnom analizom pa je za kompleksnije razmatranje poslovanja poduzeća potrebno formirati i računati određene financijske pokazatelje koji imaju vrlo veliku moć izvještavanja o poslovanju poduzeća i dobra su podloga za upravljanje poslovanjem i razvojem poduzeća.²⁷

Financijski pokazatelji na osnovi USALI²⁸ metodologije su financijski indeksi koji, stavljajući u odnos dvije ili više veličina, prikazuju uspješnost poslovanja poduzeća i otkrivaju nove informacije koje se možda, gledajući financijske izvještaje, ne bi uočile, a vrlo su važne za stvaranje prave slike o poduzeću.

Temeljne skupine financijskih pokazatelja su:

- pokazatelji likvidnosti,
- pokazatelji zaduženosti,
- pokazatelji aktivnosti,
- pokazatelji ekonomičnosti,
- pokazatelji profitabilnosti,
- pokazatelji investiranja.

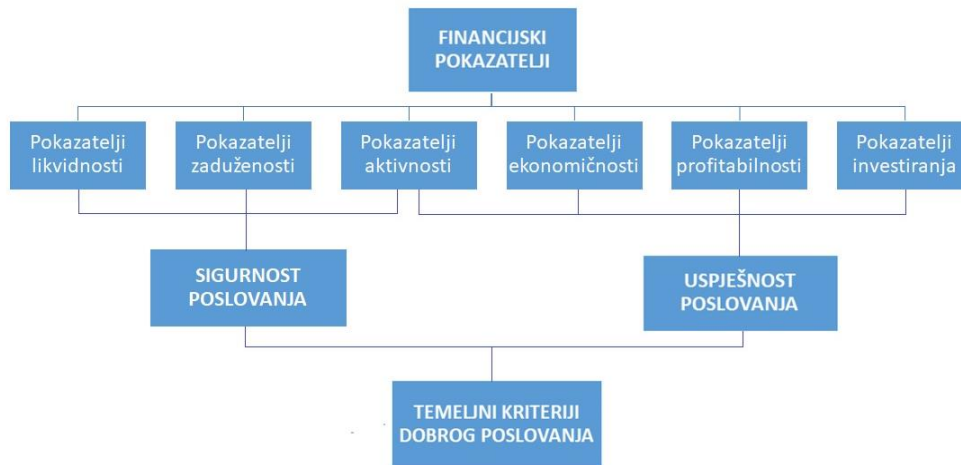
Kao što je vidljivo na slici 2., financijski pokazatelji likvidnosti i zaduženosti su pokazatelji sigurnosti poslovanja, a pokazatelji ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja su pokazatelji uspješnosti poslovanja. Pokazatelji aktivnosti su istovremeno pokazatelji i sigurnosti i uspješnosti poslovanja.

²⁶ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 319

²⁷ Ibid., str. 40

²⁸ USALI – skraćena od “Uniform System of Accounts for Lodging Industry”, što u prijevodu znači standardni sustav hotelskog praćenja poslovanja i izvještavanja.

Slika 2. Povezanost pokazatelja analize financijskih izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja

Izvor: preuzeto od Žager, K., Žager L., *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, 1999., str.174, vlastita obrada

Uobičajena praksa analize financijskih izvještaja je odabir financijskih pokazatelja koji se izračunavaju za pojedino poduzeće i postavljanje određenih kriterija, odnosno graničnih vrijednosti u smislu maksimalne odnosno minimalne vrijednosti koju pojedini financijski pokazatelj mora zadovoljavati.²⁹

4.2.1. Pokazatelji likvidnosti

Pojam likvidnost označava svojstvo imovine ili njezinih dijelova da se mogu brzo i bez gubitaka pretvoriti u novac. Likvidnost poduzeća ukazuje na protočnost, sposobnost nenovčanih dijelova imovine da se transformiraju u novac (gotovinu) dostatan za pokriće preuzetih obveza.³⁰

Financijski pokazatelji likvidnosti koriste se za procjenu sposobnosti poduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze kratkotrajnom imovinom. Računaju se na osnovi pozicija bilance, dakle pokazuju likvidnost poduzeća na određeni datum.

Najčešći pokazatelji likvidnosti su: pokazatelj tekuće likvidnosti, pokazatelj ubrzane likvidnosti, pokazatelj trenutne likvidnosti te pokazatelj financijske stabilnosti.

²⁹ Deković, Ž., *Pokazatelji analize financijskih izvještaja u hotelijerskoj djelatnosti*, Računovodstvo i financije, Zagreb, 2016., str.145

³⁰ Deković, Ž., *Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća*, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 130

U tablicama 10., 11., 12. i 13. prikazani su izračuni financijskih pokazatelja likvidnosti poduzeća Ilirija d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine.

Tablica 10. Pokazatelj tekuće likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ TEKUĆE LIKVIDNOSTI				
Godina	Kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze	PTL	Poželjna veličina
2015	14.726.911	36.392.050	0,40	2 ili više
2016	16.069.949	31.944.262	0,50	2 ili više
2017	14.240.228	27.067.090	0,53	2 ili više
2018	18.041.467	35.197.988	0,51	2 ili više

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj tekuće likvidnosti daje informacije o tome u kojoj mjeri kratkotrajna imovina pokriva kratkoročne obveze. Poželjna veličina ovog pokazatelja je 2 ili više, odnosno poželjno je da kratkotrajna imovina bude barem dvostruko veća od kratkoročnih obveza. Iz tablice se, kroz promatrano razdoblje, vidi da poduzeće svojom kratkotrajnom imovinom ne može udovoljiti kratkoročnim obvezama. Pokazatelj ni u jednoj godini nije dosegnuo poželjnu referentnu vrijednost. Najviša vrijednost ostvarena je 2017. godine, a najniža 2015. godine, dakle pokazatelj bilježi povećanje što je pozitivna tendencija.

Ako hotelijersko poduzeće ima brz obrtaj zaliha i može naplatiti svoju realizaciju bez problema, prihvatljivi odnos kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza može biti i niži. Međutim, u načelu u većini djelatnosti ne bi trebao biti ispod 1:1.³¹

Tablica 11. Pokazatelj ubrzane likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ UBRZANE LIKVIDNOSTI				
Godina	Kratkotrajna imovina - zalihe	Kratkoročne obveze	PUL	Poželjna veličina
2015	12.566.264	36.392.050	0,35	>1
2016	13.951.587	31.944.262	0,44	>1
2017	12.170.141	27.067.090	0,45	>1
2018	15.736.280	35.197.988	0,45	>1

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj ubrzane likvidnosti ukazuje na sposobnost poduzeća da u kratkom roku podmiri potrebe za gotovim novcem i poželjno je da bude minimalno jedan. Zalihe se u izračunu

³¹ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 320

izuzimaju od kratkotrajne imovine jer predstavljaju najlikvidniji dio kratkotrajne imovine zato što se teže pretvaraju u novac. U promatranom razdoblju vrijednost ovog pokazatelja je svake godine ispod poželjne referentne vrijednosti. Najviša vrijednost ostvarena je 2017. i 2018. godine, a najniža 2015. godine.

Tablica 12. Pokazatelj trenutne likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ TRENUTNE LIKVIDNOSTI				
Godina	Novac	Kratkoročne obveze	PTrL	Poželjna veličina
2015	337.876	36.392.050	0,01	>0,5
2016	2.340.622	31.944.262	0,07	>0,5
2017	1.510.864	27.067.090	0,06	>0,5
2018	5.298.470	35.197.988	0,15	>0,5

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj trenutne likvidnosti označava trenutačnu sposobnost poduzeća za podmirenje kratkoročnih obveza koji u omjer stavlja najlikvidniju imovinu- novac i kratkoročne obveze. Poželjno je da poduzeće raspolaže s iznosom novca kojim može podmiriti barem pola kratkoročnih obveza. U promatranom razdoblju vrijednost trenutne likvidnosti poduzeća Ilirija d.d. je svake godine ispod standardne norme.

Tablica 13. Pokazatelj financijske stabilnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ FINACIJSKE STABILNOSTI				
Godina	Dugotrajna imovina	Kapital+dugo ročne obveze	PFS	Poželjna veličina
2015	300.424.757	276.310.942	1,09	<1
2016	397.116.220	379.299.773	1,05	<1
2017	411.817.035	397.060.557	1,04	<1
2018	439.597.308	420.498.458	1,05	<1

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj financijske stabilnosti je najrelevantniji pokazatelj financijske sposobnosti poduzeća. Poželjno je da dugotrajna imovina bude manja od dugoročnih izvora sredstava, a ukoliko je dugotrajna imovina veća od dugoročnih izvora, znači da se poduzeće financira iz kratkoročnih sredstava, odnosno da je neto radni kapital negativan. Likvidnost poduzeća je u tom slučaju ugrožena. Postojanje pozitivnog neto radnog kapitala upućuje na to da je dio kratkotrajne imovine financiran iz dugoročnih izvora sredstava, što je vrlo značajno za

održavanje likvidnosti u poduzeću. U tom smislu govorimo o zlatnom bilančnom pravilu financiranja³² koji je pobliže prikazan na slici 3. U slučaju poduzeća Ilirija d.d. pokazatelj financijske stabilnosti nije povoljan, odnosno u svim je godinama vidljiv nedostatak neto radnog kapitala.

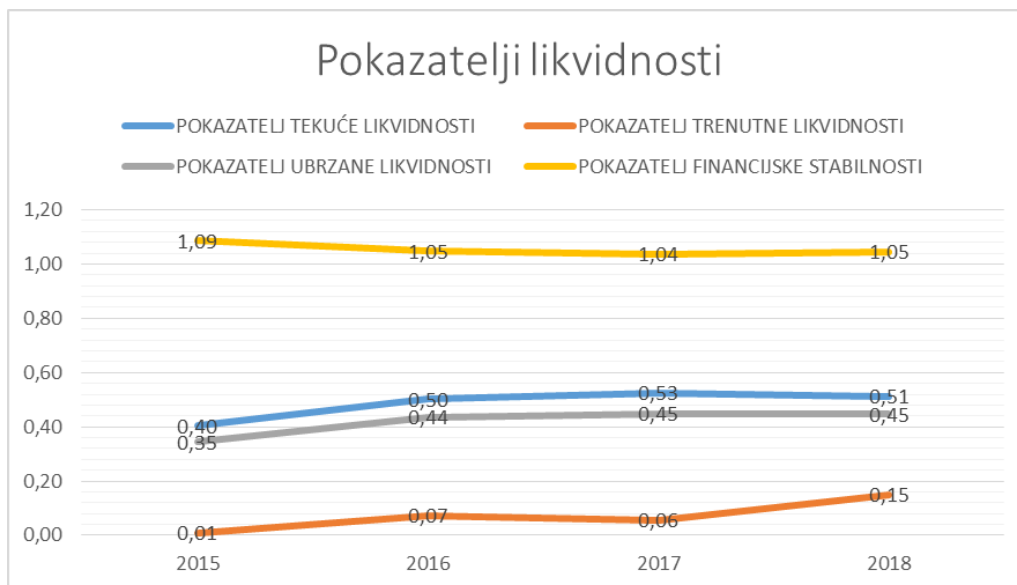
Slika 3. Postojanje trajnog obrtnog kapitala

Izvor: Deković, Ž., predavanje VII.- Menadžment kratkotrajnom imovinom, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018.

Na grafikonu 7. su grafički prikazani izračuni financijskih pokazatelja likvidnosti.

Grafikon 7. Pokazatelji likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablice 10.- 13., vlastita izrada

³² Zlatno bilančno pravilo: usmjerava na potrebu da se dio kratkotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora. Taj dio se u praksi naziva radni kapital. Nepoštivanje tih pravila može uzrokovati insolventnost ili prekomjernu solventnost, u oba slučaja s negativnim posljedicama. Dakle, zlatno bilančno pravilo nalaže da dugotrajnu imovinu treba financirati iz dugoročnih izvora.

4.2.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti ili pokazatelji upotrebe financijske poluge pokazuju strukturu kapitala i predočavaju do koje mjere poduzeće financira svoju imovinu iz vlastitih i tuđih izvora sredstava.³³

Pokazatelji zaduženosti mjere stupanj zaduženosti poduzeća, dakle oni su odraz strukture pasive. Računaju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. Pokazuju koliko je poduzeće financirano iz tuđih, a koliko iz vlastitih izvora. Što je veći udio vlastitih izvora financiranja, to je poduzeće stabilnije i neovisnije.

Najčešći pokazatelji zaduženosti su: pokazatelj zaduženosti, pokazatelj vlastitog financiranja, pokazatelj financiranja, pokazatelj pokrića troškova kamata, faktor zaduženosti, stupanj pokrića I i stupanj pokrića II.

U tablicama 14., 15., 16., 17., 18., 19. i 20. prikazani su izračuni financijskih pokazatelja zaduženosti poduzeća Ilirija d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine.

Tablica 14. Pokazatelj zaduženosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ ZADUŽENOSTI				
Godina	Ukupne obveze	Ukupna imovina	PZ	Poželjna veličina
2015	96.326.824	315.151.668	0,31	<0,5
2016	135.560.127	413.186.169	0,33	<0,5
2017	129.911.462	426.057.263	0,30	<0,5
2018	138.561.070	457.638.775	0,30	<0,5

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj zaduženosti pokazuje koliko je imovine financirano iz tuđih izvora to jest koliki je stupanj korištenja financijske poluge.³⁴ Imovina bi trebala biti financirana iz obveza s manje od 50%. Što je pokazatelj veći, veći je rizik ulaganja u poduzeće. U promatranim godinama poslovanja Ilirije d.d. pokazatelji udovoljavaju kontrolnoj vrijednosti. Na primjer u 2018. godini se može zaključiti kako je poduzeće 30% ukupne imovine financiralo iz tuđih izvora sredstava. Stoga je zaključak kako poduzeće nije rizično za ulaganje i nije prezaduženo.

³³ Deković, Ž., Pokazatelji analize financijskih izvještaja u hotelijerskoj djelatnosti, Računovodstvo i financije, Zagreb, 2016., str.145

³⁴ Financijska poluga (engl. *financial leverage*) je pokazatelj odnosa vlastitih i pozajmljenih sredstava, odnosno predstavlja udio tuđega kapitala u strukturi financiranja poduzeća. Korištenje financijske poluge opravdano je u okolnostima kada je stopa profitabilnosti veća od kamatne stope na posuđena sredstva, jer u tom slučaju vlasnici poduzeća ostvaruju dodatne prinose.

Tablica 15. Pokazatelj vlastitog financiranja Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ VLASTITOG FINANCIRANJA				
Godina	Kapital	Ukupna imovina	PVF	Poželjna veličina
2015	216.376.168	315.151.668	0,69	>0,5
2016	275.683.908	413.186.169	0,67	>0,5
2017	294.216.185	426.057.263	0,69	>0,5
2018	317.135.376	457.638.775	0,69	>0,5

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj vlastitog financiranja ukazuje na udio vlastitih izvora sredstava u financiranju ukupne imovine. Imovina bi trebala biti financirana iz kapitala s više od 50%. Tijekom promatranog razdoblja Ilirije d.d., pokazatelj je povoljan u sve četiri godine. Na primjer u 2018. godini se poduzeće financiralo iz vlastitih izvora 69%.

Tablica 16. Pokazatelj financiranja Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ FINANCIRANJA				
Godina	Ukupne obveze	Kapital	PF	Poželjna veličina
2015	96.326.824	216.376.168	0,45	što manji
2016	135.560.127	275.683.908	0,49	što manji
2017	129.911.462	294.216.185	0,44	što manji
2018	138.561.070	317.135.376	0,44	što manji

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj financiranja pokazuje odnos financiranja iz vlastitih i tuđih izvora. Preporučeno je da ovaj pokazatelj bude što manji te bi trebao iznositi 1:1. Ukoliko je pokazatelj financiranja veći od jedan to bi značilo da su ukupne obveze veće od kapitala. Što je manja vrijednost, manja je rizičnost ulaganja u poduzeće. U promatranim godinama poslovanja Ilirije d.d. pokazatelj je povoljan. U 2018. godini je poduzeće posudilo 44 lipe na svaku kunu vlastitog kapitala.

Tablica 17. Pokazatelj pokrića troškova kamata Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ POKRIĆA KAMATA				
Godina	Dobit prije oporezivanja+kamate	Kamate	PPK	Poželjna veličina
2015	29.541.196	4.030.686	7,33	3 ili više
2016	36.014.876	4.774.080	7,54	3 ili više
2017	38.966.810	4.564.586	8,54	3 ili više
2018	41.419.356	4.384.189	9,45	3 ili više

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj pokrića kamata je jedan od pokazatelja sigurnosti za vjerovnike poduzeća. Pokazuje koliko puta je dobit prije oporezivanja uvećana za kamate (*EBIT*³⁵) veća od troškova kamata. Što je pokazatelj veći, veća je sigurnost vjerovnika. Na primjer, ovaj pokazatelj služi kao orijentir bankama prilikom dizanja kredita i slično. Tijekom promatranog razdoblja, pokazatelj je povoljan te je vidljiva pozitivna tendencija rasta iz godine u godinu. U 2018. godini poduzeće ima 9,45 novčanih jedinica za podmirenje jedne novčane jedinice troškova kamata.

Tablica 18. Faktor zaduženosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

FAKTOR ZADUŽENOSTI				
Godina	Ukupne obveze	Zadržana dobit+amortizacija	FZ	Poželjna veličina
2015	96.326.824	21.596.124	4,46	što manji
2016	135.560.127	28.882.395	4,69	što manji
2017	129.911.462	23.495.398	5,53	što manji
2018	138.561.070	42.163.098	3,29	što manji

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Faktor zaduženosti pokazuje koliko je godina poduzeću potrebno da se iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmiri svoje obveze. Prihvatljivo je da vrijednost ovoga pokazatelja iznosi do pet godina. Tijekom promatranog razdoblja u poduzeću Ilirija d.d. vidljivo je da je pokazatelj djelomično povoljan, a tendencija pada ovog pokazatelja od 2015. godine do 2018. godine je vrlo dobra za poduzeće.

Tablica 19. Stupanj pokrića I Ilirije d.d. 2015.-2018.

STUPANJ POKRIĆA I				
Godina	Kapital	Dugotrajna imovina	SP I	Poželjna veličina
2015	216.376.168	300.424.757	0,72	≥1
2016	275.683.908	397.116.220	0,69	≥1
2017	294.216.185	411.817.035	0,71	≥1
2018	317.135.376	439.597.308	0,72	≥1

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Stupanj pokrića I³⁶ pokazuje u kojem se omjeru dugotrajna imovina financira vlastitim kapitalom. Poželjno je da dugotrajna imovina bude u potpunosti financirana iz kapitala. S

³⁵ *EBIT* (engl. *earnings before interest and taxes*): odnosi se na iskazivanje operativne dobiti prije umanjenja za kamate i poreza na dobit.

³⁶ Stupanj pokrića I se još naziva zlatno bilančno pravilo. Ono nalaže da dugotrajnu imovinu treba financirati iz dugoročnih izvora sredstava uz napomenu da istu treba financirati u što većem omjeru iz vlastitog kapitala.

obzirom na rezultate pokazatelja u promatranom razdoblju, vidljivo je da se poduzeće ne financira u potpunosti pravilno jer je svake godine pokazatelj ispod jedan, ali također može se uočiti da otprilike 70% dugotrajne imovine pokriveno vlastitim kapitalom.

Tablica 20. Stupanj pokrića II Ilirije d.d. 2015.-2018.

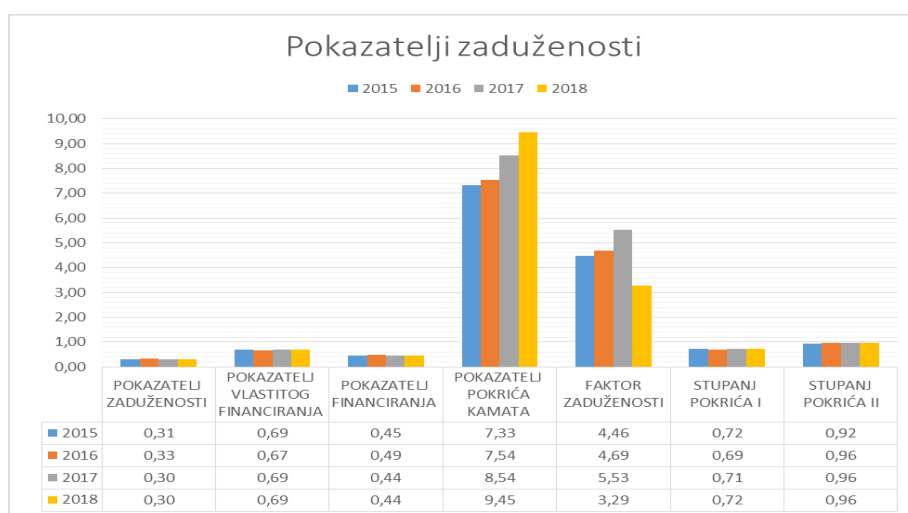
STUPANJ POKRIĆA II				
Godina	Kapital + dugoročne obveze	Dugotrajna imovina	SP II	Poželjna veličina
2015	276.310.942	300.424.757	0,92	>1
2016	379.299.773	397.116.220	0,96	>1
2017	397.060.557	411.817.035	0,96	>1
2018	420.498.458	439.597.308	0,96	>1

Izvor: bilanca Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Stupanj pokrića II ³⁷ prikazuje stupanj financiranja dugotrajne imovine vlastitim kapitalom uvećanim za dugoročne obveze. Što je pokazatelj veći od jedan, to je zaduženost poduzeća manja, a likvidnost veća. Tijekom promatranih godina, vrijednosti ovog pokazatelja ne udovoljavaju kontrolnoj mjeri što ukazuje na to da se dio dugoročnih obveza koristi za financiranje kratkotrajne imovine, međutim sve četiri godine je pokazatelj vrlo blizu preporučene norme. U 2018. godini je dugotrajna imovina bila 96% pokrivena dugoročnim izvorima sredstava.

Na grafikonu 8. su grafički prikazani izračuni financijskih pokazatelja zaduženosti.

Grafikon 8. Pokazatelji zaduženosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablice 14.-20., vlastita izrada

³⁷ Stupanj pokrića II se još zove zlatno bankarsko pravilo. Ono zahtijeva financiranje dugotrajne imovine iz dugoročnih izvora, bilo vlastitih ili tuđih.

4.2.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti pružaju informacije o brzini cirkulacije imovine, a računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja. Zbog toga se uobičajeno nazivaju i pokazatelji obrtaja. Pokazatelji aktivnosti ocjenjuju efikasnost upravljanja imovinom.

Najčešći pokazatelji aktivnosti su: pokazatelj obrtaja ukupne imovine, pokazatelj obrtaja kratkotrajne imovine, pokazatelj obrtaja zaliha, vezivanje zaliha u danima, pokazatelj obrtaja potraživanja te trajanje naplate potraživanja.

U tablicama 21., 22., 23., 24., 25., 26. prikazani su izračuni financijskih pokazatelja aktivnosti poduzeća Ilirija d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine.

Tablica 21. Pokazatelj obrtaja ukupne imovine Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ OBRTAJA UKUPNE IMOVINE				
Godina	Ukupni prihod	Ukupna imovina	POUI	Poželjna veličina
2015	128.146.512	315.151.668	0,41	što veći
2016	129.019.008	413.186.169	0,31	što veći
2017	150.476.677	426.057.263	0,35	što veći
2018	161.048.880	457.638.775	0,35	što veći

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj obrtaja ukupne imovine upućuje na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu, odnosno govori koliko puta se ukupna imovina tvrtke obrne u toku jedne godine. Ovo je jedan od najčešće korištenih pokazatelja aktivnosti. Što je pokazatelj veći, veća je brzina cirkulacije, a broj dana vezivanja imovine je manji. U promatranom razdoblju poduzeća Ilirija d.d. vidljive su oscilacije u kretanju ovog pokazatelja.

Tablica 22. Pokazatelj obrtaja kratkotrajne imovine Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ OBRTAJA KRATKOTRAJNE IMOVINE				
Godina	Ukupni prihodi	Kratkotrajna imovina	POKI	Poželjna veličina
2015	128.146.512	14.726.911	8,70	što veći
2016	129.019.008	16.069.949	8,03	što veći
2017	150.476.677	14.240.228	10,57	što veći
2018	161.048.880	18.041.467	8,93	što veći

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj obrtaja kratkotrajne imovine ukazuje na učinkovitost upotrebe kratkotrajne imovine u ostvarivanju prihoda to jest mjeri koliko se puta kratkotrajna imovina obrne u jednoj godini.

U razdoblju od 2015. do 2018. se može uočiti kako je najbolja vrijednost pokazatelja u 2017. godini. Nakon toga je došlo do pada.

Tablica 23. Pokazatelj obrtaja zaliha Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ OBRTAJA ZALIHA				
Godina	Poslovni prihodi	Zalihe	POZ	Poželjna veličina
2015	128.146.512	2.160.647	59,31	što veći
2016	129.019.008	2.118.362	60,91	što veći
2017	150.476.677	2.070.087	72,69	što veći
2018	161.048.880	2.305.187	69,86	što veći

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Najčešće je vrlo skupo držati velike količine zaliha duže vrijeme pa je stoga bolje imati čim viši pokazatelj obrtaja zaliha. Nizak pokazatelj najčešće ukazuje na nekvalitetne (zastarjele, oštećene, pokvarene) zalihe.³⁸ U promatranom razdoblju vidljive su oscilacije u kretanju.

Tablica 24. Vezivanje zaliha u danima Ilirije d.d. 2015.-2018.

VEZIVANJE ZALIHA U DANIMA			
Godina	Broj dana u godini	POZ	N
2015	365	59,31	6,15
2016	365	60,91	5,99
2017	365	72,69	5,02
2018	365	69,86	5,22

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Prosječno vrijeme trajanja jednog obrtaja zaliha u razdoblju od 2015. do 2018. godine iznosi 5 do 6 dana. To znači da toliko dana u prosjeku protekne od trenutka primitka materijala ili robe do trenutka prodaje gotovih proizvoda ili robe.

Tablica 25. Pokazatelj obrtaja potraživanja Ilirije d.d. 2015.-2018.

POKAZATELJ OBRTAJA POTRAŽIVANJA				
Godina	Poslovni prihodi	Potraživanja	POP	Poželjna veličina
2015	127.122.380	7.775.000	16,35	što veći
2016	127.591.141	9.072.148	14,06	što veći
2017	149.515.545	8.127.481	18,40	što veći
2018	159.490.115	8.285.783	19,25	što veći

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

³⁸ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 328

Pokazatelj obrtaja potraživanja pokazuje koliko brzo poduzeće naplati potraživanja od kupaca. Što je ovo razdoblje kraće, naplata potraživanja je efikasnija. Ovisno o veličini prodaje i efikasnosti naplate potraživanja, ovaj pokazatelj se može kretati od 10 do 30 puta godišnje.³⁹ Najpovoljnija vrijednost ovog pokazatelja je ostvarena 2018. godine.

Tablica 26. Trajanje naplate potraživanja Ilirije d.d. 2015.-2018.

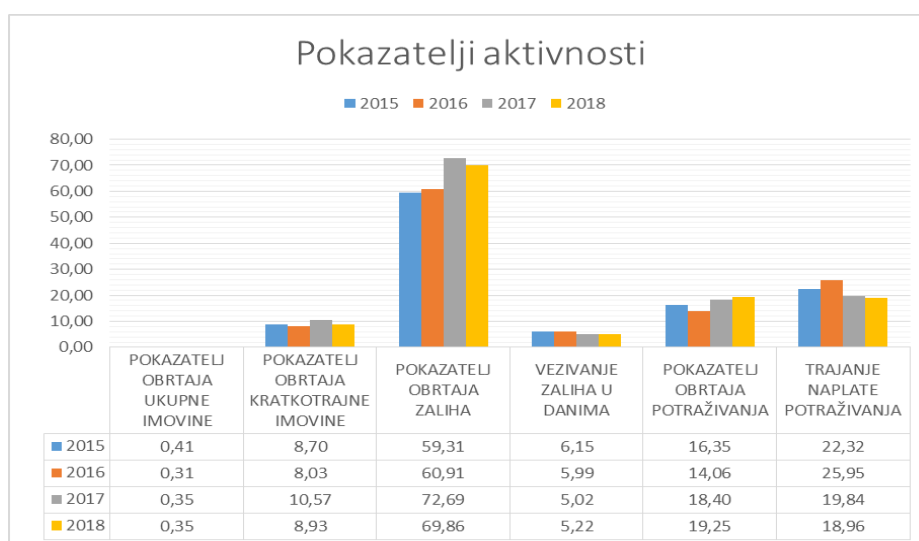
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA			
Godina	Broj dana u godini	POP	TNP
2015	365	16,35	22,32
2016	365	14,06	25,95
2017	365	18,40	19,84
2018	365	19,25	18,96

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Ovisno o obujmu prodaje i efikasnosti naplate potraživanja, ovaj pokazatelj se može kretati od 10 do 30 puta godišnje. Prosječni broj dana potraživanja mjera je prosječnog vremena potrebnog za naplatu potraživanja. Što je ovo razdoblje kraće, naplata potraživanja je efikasnija.⁴⁰ U promatranom razdoblju najmanji broj dana je ostvaren 2018. godine i iznosi približno 19 dana.

Na grafikonu 9. su grafički prikazani izračuni financijskih pokazatelja aktivnosti.

Grafikon 9. Pokazatelji aktivnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablice 21.-26., vlastita izrada

³⁹ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 144

⁴⁰ Ibid., str. 329

4.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pod ekonomičnošću se podrazumijeva stupanj štedljivosti u ostvarivanju učinaka. Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnose prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu, pokazatelji ekonomičnosti bi trebali biti veći od jedan, odnosno, što su veći, to se više prihoda ostvaruje po jedinici rashoda.⁴¹

Najčešći pokazatelji ekonomičnosti su: ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost poslovanja (prodaje), ekonomičnost financiranja te ekonomičnost izvanrednih aktivnosti. Računaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.

U tablicama 27., 28., 29. i 30. prikazani su izračuni financijskih pokazatelja ekonomičnosti poduzeća Ilirija d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine.

Tablica 27. Ekonomičnost ukupnog poslovanja Ilirije d.d. 2015.-2018.

EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA				
Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	EU	Poželjna veličina
2015	128.146.512	102.636.002	1,25	>1
2016	129.019.008	97.778.212	1,32	>1
2017	150.476.677	116.074.453	1,30	>1
2018	161.048.880	124.013.713	1,30	>1

Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja odgovara na pitanje koliko novčanih jedinica ukupnih prihoda poduzeće ostvari na jednu novčanu jedinicu ukupnih rashoda. U promatranim godinama poduzeća Ilirija d.d., vrijednosti ovog pokazatelja su iznad preporučene veličine. Kretanje pokazatelja u razdoblju od 2015. do 2018. godine je pozitivno.

Tablica 28. Ekonomičnost poslovanja (prodaje) Ilirije d.d. 2015.-2018.

EKONOMIČNOST POSLOVANJA				
Godina	Poslovni prihodi	Poslovni rashodi	EP	Poželjna veličina
2015	127.122.380	92.799.366	1,37	>1
2016	127.591.141	93.004.132	1,37	>1
2017	149.515.545	111.509.867	1,34	>1
2018	159.490.115	119.629.524	1,33	>1

Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

⁴¹ Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016., str. 330

Pokazatelj ekonomičnosti poslovanja odnosno prodaje odgovara na pitanje koliko novčanih jedinica prihoda od poslovnih aktivnosti poduzeće ostvari na jednu novčanu jedinicu rashoda iz poslovnih aktivnosti. Tijekom promatranog razdoblja, vrijednosti ovog pokazatelja nalaze se iznad preporučene norme.

Tablica 29. Ekonomičnost financiranja Ilirije d.d. 2015.-2018.

EKONOMIČNOST FINANCIRANJA				
Godina	Financijski prihodi	Financijski rashodi	EF	Poželjna veličina
2015	484.269	4.030.686	0,12	>1
2016	1.427.867	4.774.080	0,30	>1
2017	961.132	4.564.586	0,21	>1
2018	1.558.765	4.384.189	0,36	>1

Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj ekonomičnosti financiranja odgovara na pitanje koliko se novčanih jedinica prihoda od financijskih aktivnosti ostvaruje na jednu novčanu jedinicu financijskih rashoda. Ovaj pokazatelj je u razdoblju od 2015. do 2018. ispod preporučene referentne vrijednosti, no može se uočiti kako pokazuje tendenciju rasta.

Tablica 30. Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

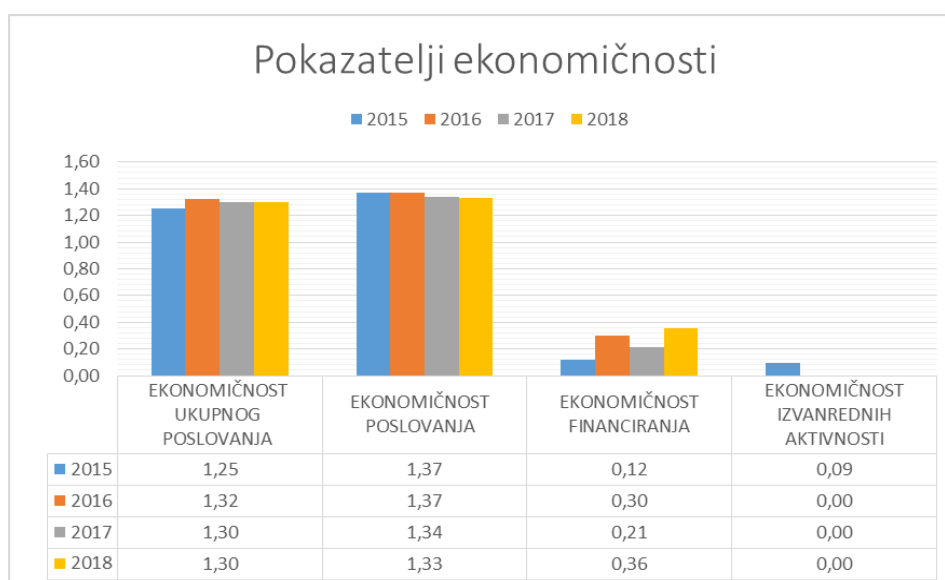
EKONOMIČNOST IZVANREDNIH AKTIVNOSTI				
Godina	Izvanredni prihodi	Izvanredni rashodi	EI	Poželjna veličina
2015	539.863	5.805.950	0,09	>1
2016	0	0	0,00	>1
2017	0	0	0,00	>1
2018	0	0	0,00	>1

Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj ekonomičnosti izvanrednih aktivnosti u 2015. godini iznosi 0,09 što znači da ne udovoljava kontrolnoj veličini. U ostatku promatranog razdoblja nema izvanrednih prihoda i rashoda.

Na grafikonu 10. su grafički prikazani izračuni financijskih pokazatelja ekonomičnosti.

Grafikon 10. Pokazatelji ekonomičnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablice 27.-30., vlastita izrada

4.2.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti govore koliki je povrat u odnosu na ulog poduzeća te koliko efikasno poduzeće koristi svoje resurse u poslovnom procesu odnosno mjere sposobnost poduzeća da generira profit na temelju uloženog kapitala to jest investirane imovine.⁴² Računaju se na temelju podataka iz bilance te računa dobiti i gubitka.

Najčešći pokazatelji profitabilnosti su: neto marža profita, rentabilnost imovine⁴³ i rentabilnost vlastitog kapitala⁴⁴. Svi pokazatelji bi trebali biti što veći.

U tablicama 31., 32. i 33. prikazani su izračuni financijskih pokazatelja profitabilnosti poduzeća Ilirija d.d. u razdoblju od 2015. do 2018. godine.

⁴² Deković, Ž., Pokazatelji analize financijskih izvještaja u hotelijerskoj djelatnosti, Računovodstvo i financije, Zagreb, 2016., str.146

⁴³ Rentabilnost imovine ili stopa povrata imovine (engl. Return on Assets). ROA je pokazatelj koji pokazuje koliko efikasno neko poduzeće zarađuje novac i pokazatelj je rentabilnosti odnosno profitabilnosti imovine.

⁴⁴ Rentabilnost vlastitog kapitala ili stopa povrata kapitala (engl. Return on Equity). ROE je pokazatelj koji u suštini otkriva koliku dobit poduzeće generira koristeći novac koji su dioničari investirali u njega i pokazatelj je rentabilnosti odnosno profitabilnosti vlastitog kapitala.

Tablica 31. Neto marža profita Ilirije d.d. 2015.-2018.

NETO MARŽA PROFITA				
Godina	Neto dobit+kamate	Ukupni prihodi	EU	Poželjna veličina
2015	25.564.057	128.146.512	19,95%	što veći
2016	35.450.126	129.019.008	27,48%	što veći
2017	32.319.970	150.476.677	21,48%	što veći
2018	34.179.319	161.048.880	21,22%	što veći

Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Neto marža profita je pokazatelj koji se računa kao odnos između neto dobiti uvećane za kamate i ukupno ostvarenog prihoda u poduzeću. U promatranom razdoblju vidljive su oscilacije u kretanju. Najbolji je pokazatelj u 2016. godini kada iznosi 27,48% nakon čega dolazi do blagog pada u sljedeće dvije godine.

Tablica 32. Rentabilnost imovine Ilirije d.d. 2015.-2018.

RENTABILNOST IMOVINE- ROA				
Godina	Neto dobit	Ukupna imovina	ROA	Poželjna veličina
2015	21.533.371	315.151.668	6,83%	što veći
2016	30.676.046	413.186.169	7,42%	što veći
2017	27.755.384	426.057.263	6,51%	što veći
2018	29.795.130	457.638.775	6,51%	što veći

Izvor: bilanca i račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Rentabilnost imovine pokazuje koliko neto dobiti poduzeće ostvaruje na jednu novčanu jedinicu ukupne imovine. U razdoblju od 2015. do 2018. godine pokazatelj je najveći 2016. godine i iznosi 7,42%.

Tablica 33. Rentabilnost vlastitog kapitala Ilirije d.d. 2015.-2018.

RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA- ROE				
Godina	Neto dobit	Vlastiti kapital	ROE	Poželjna veličina
2015	21.533.371	216.376.168	9,95%	što veći
2016	30.676.046	275.683.908	11,13%	što veći
2017	27.755.384	294.216.185	9,43%	što veći
2018	29.795.130	317.135.376	9,40%	što veći

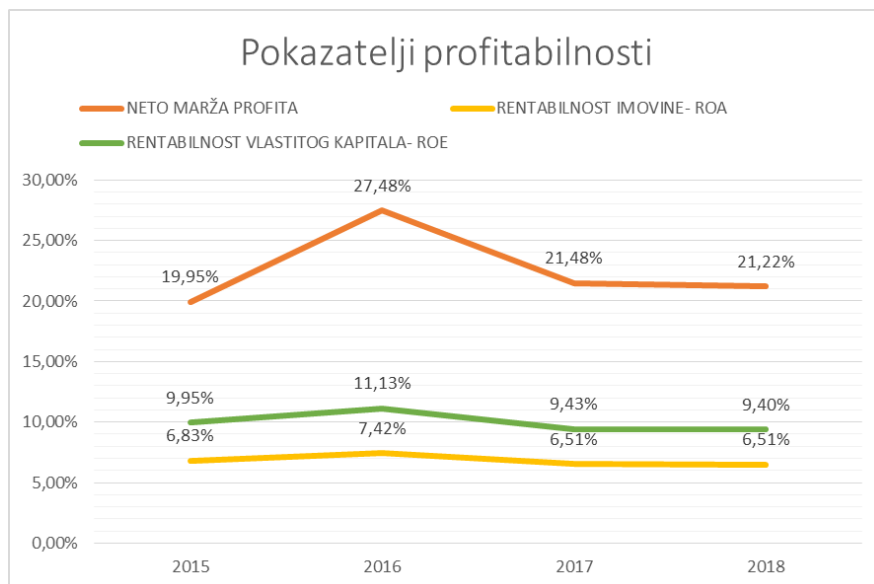
Izvor: račun dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018., vlastiti izračun

Pokazatelj rentabilnost vlastitog kapitala stavljajući u odnos neto dobit i kapital pokazuje koliko se neto dobiti ostvari na svaku novčanu jedinicu vlastitog kapitala. Vrijednosti ovog pokazatelja

pokazuju slična kretanja kao i ostali pokazatelji profitabilnosti. U promatranom razdoblju pokazatelj je također najveći 2016. godine.

Na grafikonu 11. su grafički prikazani izračuni financijskih pokazatelja profitabilnosti.

Grafikon 11. Pokazatelji profitabilnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.

Izvor: tablice 31.-33., vlastita izrada

5. SINTETIZIRANI NALAZI ANALIZE

Horizontalnom i vertikalnom analizom bilance, računa dobiti i gubitka i izvještaja o novčanim tokovima te analizom financijskih pokazatelja u razdoblju od 2015. do 2018. godine utvrđeni su rezultati koji se nalaze u sljedećim potpoglavljima.

5.1. Bilanca

- Konstantni rast dugotrajne imovine u promatranom razdoblju ponajviše zbog povećanja materijalne imovine.
- Povećanje kratkotrajne imovine u promatranom razdoblju u odnosu na početnu godinu.
- Vrlo nizak udio kratkotrajne imovine u strukturi imovine.
- Smanjenje kratkotrajne financijske imovine zbog smanjenja danih zajmova, depozita i slično.
- Povećanje novca u banci i blagajni u promatranom razdoblju u odnosu na početnu godinu.
- Ukupna imovina, kao i ukupni izvori te imovine, svake godine konstantno rastu.
- Konstantni rast vlastitog kapitala.
- Ostvarenje dobiti svake godine.
- Povećanje dugoročnih obveza zbog rasta obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama.
- Kratkoročne obveze u promatranom razdoblju bilježe oscilacije u kretanju.
- Smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja.

5.2. Račun dobiti i gubitka

- Konstantni rast poslovnih prihoda, prije svega prihoda od prodaje.
- Poslovni prihodi su veći od poslovnih rashoda.
- Vidljive su oscilacije u kretanju financijskih prihoda i financijskih rashoda.
- Financijski rashodi veći od financijskih prihoda.
- Konstantno povećanje troškova osoblja.
- Početno smanjenje materijalnih troškova, prvenstveno troškova sirovina i materijala i ostalih vanjskih troškova, nakon čega slijedi povećanje materijalnih troškova.

- Povećana amortizacija u promatranom razdoblju.
- Povećanje ukupnih prihoda, kao i ukupnih rashoda, u promatranom razdoblju.
- Ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda.
- Iznos neto dobiti se u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu povećao zbog značajno manjeg poreza na dobit nego prijašnje godine. Zatim se sljedeće godine smanjio zbog većeg poreza na dobit.

5.3. Izvještaj o novčanim tokovima

- Pozitivni novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.
- Negativni novčani tokovi od investicijskih aktivnosti.
- Značajno veći novčani izdaci od investicijskih aktivnosti od novčanih primitaka istih.
- Smanjenje novčanih tokova od financijskih aktivnosti u svim godinama osim u 2016. kada su novčani tokovi od financijskih aktivnosti pozitivni ponajviše zbog povećanja novčanih primitaka od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i dr.

5.4. Sustav financijskih pokazatelja

- Svi financijski pokazatelji likvidnosti su ispod preporučenih normi iz čega se može zaključiti da poduzeće može imati znatne probleme s likvidnošću te da treba poraditi na jačanju svoje likvidnosti. Kratkoročne obveze su znatno veće od kratkotrajne imovine na temelju čega se zaključuje da poduzeće ne može svojom kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze.
- Pokazatelji zaduženosti: pokazatelj zaduženosti, pokazatelj vlastitog financiranja, pokazatelj financiranja, pokazatelj pokriva kamata te faktor zaduženosti ukazuju na to da poduzeće nije rizično za ulaganje, da nije prezaduženo i da ima dovoljno vlastitih sredstava za podmirenje svojih obveza. Svi navedeni pokazatelji nalaze se unutar standardne norme.
- Promatrajući rezultate stupnja pokriva I i II može se zaključiti da se poduzeće ne financira u potpunosti pravilno, no međutim prisutna je pozitivna tendencija istih.
- Pokazatelji aktivnosti, pokazatelj obrtaja ukupne imovine, pokazatelj obrtaja kratkotrajne imovine, pokazatelj obrtaja zaliha te pokazatelj obrtaja potraživanja, iskazuju oscilacije u kretanju, a većina pokazatelja zadovoljava preporučene norme.

- Pokazatelji ekonomičnosti, ekonomičnost ukupnog poslovanja te ekonomičnost poslovanja, nalaze se unutar standardne norme, dok pokazatelj ekonomičnosti financiranja ne zadovoljava preporučenu normu zato što su financijski rashodi puno veći od financijskih prihoda.
- Svi financijski pokazatelji profitabilnosti su pozitivni, a najbolje vrijednosti pokazatelja profitabilnosti su u promatranom razdoblju postignute u 2016. godini.

6. PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE FINACIJSKOG STANJA, PROFITABILNOSTI I NOVČANIH TOKOVA

Nakon provedene financijske analize temeljnih financijskih izvještaja poduzeća Ilirija d.d., može se dati nekoliko preporuka za poboljšanje financijskog stanja, profitabilnosti i novčanih tokova:

- Pokazatelji tekuće, trenutne i ubrzane likvidnosti su ispod preporučene norme zbog čega je preporuka poduzeću da mora smanjiti kratkoročne obveze zbog toga što će se na taj način povećati likvidnost. Trebali bi na primjer, investirati u uspostavljanje dugoročne strategije financiranja, u mjere restrukturiranja ili u alternativne modele financiranja.
- Pokazatelj financijske stabilnosti također nije povoljan, odnosno u svim je godinama vidljiv nedostatak neto radnog kapitala. Zbog toga je likvidnost poduzeća ugrožena.
- Poduzeće ima manjak likvidnih sredstava kao što je novac koji predstavlja najlikvidniju imovinu. To može loše utjecati na poduzeće prilikom planiranja budućeg poslovanja na primjer u financiranju nadolazeće sezone. Ukoliko bi se povećao udio likvidnih sredstava, ne bi morali upotrebljavati vlastiti ili tuđi kapital.
- Financijski rashodi su se u promatranom razdoblju povećali, stoga je u budućnosti nužno smanjenje istih kako bi se ostvarilo bolje financijsko stanje u poduzeću. To se na primjer može postići boljim uvjetima kreditiranja, nižim kamatama, duljim rokom dospjeća obveza i tako dalje.
- Poduzeće ima puno veći udio dugotrajne imovine u odnosu na kratkotrajnu imovinu iz čega se može zaključiti da se poduzeće nalazi u situaciji da nema dovoljno likvidnih sredstava, na primjer novca u banci i blagajni, za podmirenje dospjelih kratkoročnih obveza.
- Preporuka je da se ubrza naplata kratkoročnih potraživanja od kupaca iz razloga što se na taj način povećava dobit. To se može postići promjenom politike naplate potraživanja kako bi se u što kraćem roku potraživanja pretvorila u gotov novac.
- Zalihe, koje predstavljaju najlikvidniji dio kratkotrajne imovine, su se u promatranom razdoblju povećale pa je preporuka da se u budućnosti smanje razine zaliha zato što će se na taj način smanjiti troškovi. Također, kvaliteta zaliha može pasti s vremenom, a osim toga zalihe zahtijevaju i više prostora.
- Preporuka je da se troškovi osoblja minimaliziraju na način da se smanji broj stalnih zaposlenika, a poveća broj sezonskih zaposlenika.

- Usporedbom sljedećih pokazatelja profitabilnosti: rentabilnost vlastitog kapitala (ROE) i rentabilnosti imovine (ROA), može se uočiti kako je ROE u svakoj godini veći od ROA iz čega se zaključuje da se poduzeću isplati koristiti tuđe izvore imovine zato što je u tom slučaju cijena tuđeg kapitala manja od rentabilnosti imovine. Drugim riječima, poduzeće ima mogućnost većeg korištenja financijske poluge u daljnjem razvoju.
- Rokovi plaćanja kratkoročnih obveza bi se trebali produžiti, a rokovi unovčenja kratkotrajne imovine skratiti. Također, rokovi plaćanja dugoročnih obveza bi se trebali, ukoliko je to moguće, produžiti, a rokovi unovčenja dugotrajne imovine skratiti.
- Poduzeće treba voditi brigu o smanjivanju troškova poslovanja, ali također treba kontinuirano raditi na očuvanju i podizanju kvalitete ponude.
- Preporuka je da poduzeće treba kontinuirano raditi na inovativnosti svojih proizvoda i usluga kako bi bilo konkurentno i kako bi se otvorile mogućnosti povećanja ukupnih prihoda. Također, treba pokušati umanjiti naglašenu sezonalnost svojom turističkom ponudom u predsezoni i posezoni raznim marketinškim sredstvima.
- Da bi poduzeće i dalje zadržalo pozitivno financijsko stanje, odnosno dostatnu dobit, treba pokušati povećati prihode na primjer većom prodajom, smanjenjem troškova, većom cijenom i slično.

7. ZAKLJUČAK

Financijski izvještaji predstavljaju glavni izvor informacija za donošenje investicijskih odluka u poduzećima te su vrlo važan informacijski potencijal za mnogo različitih korisnika.

S obzirom da se hotelsko poduzeće Ilirija d.d. nalazi u izuzetno konkurentnom okružju, kao i druge hotelske tvrtke, nije dobro da se pri donošenju financijskih odluka koristi pogađanjem, već je potrebna detaljna analiza financijskih izvještaja odnosno pravilno razumijevanje i tumačenje financijskih izvještaja.

U ovom završnom radu provedena je financijska analiza poduzeća Ilirija d.d. za razdoblje od 2015. do 2018. godine na temelju horizontalne analize, vertikalne analize te analize financijskih pokazatelja, te se na taj način dobila slika financijskog stanja poduzeća.

Iako ova analiza poslovanja odnosno analiza financijskih izvještaja pruža samo financijske informacije, osnova je za prevenciju, korekciju i poboljšanje poslovnih procesa u hotelijerskom poduzeću Ilirija d.d. Premda se analiza financijskih izvještaja poduzeća bavi povijesnim podacima, njezin cilj je predviđanje budućih financijskih rezultata poduzeća.

Temeljem provedene analize na kraju samoga rada, u cilju zadržavanja te poboljšanja uspješne pozicije poduzeća, donesene su preporuke za poboljšanje financijskog stanja, profitabilnosti i novčanih tokova.

Može se zaključiti kako Ilirija d.d. posluje financijski stabilno uz pozitivne pokazatelje profitabilnosti. Jedan od problema predstavlja nizak udio kratkotrajne imovine u odnosu na kratkoročne obveze, stoga se iste moraju podmirivati iz kapitala poduzeća ili kratkoročnim kreditima. Upravo zbog korištenja kratkoročnih kredita financijski rashodi su veći od financijskih prihoda u svim promatranim godinama.

Rezultat pokazatelja tekuće likvidnosti također govori kako je dio dugotrajne imovine financiran iz kratkoročnih izvora što upućuje na negativan radni kapital. Dakle, poduzeće bi trebalo provesti dodatne mjere za povećanje likvidnosti. Na primjer, produženje rokova plaćanja dugoročnih i kratkoročnih obveza te skraćivanje rokova unovčenja dugotrajne i kratkotrajne imovine.

Bitno je i dodatno rasterećivanje dospjelih kratkoročnih obveza kroz pozitivni poslovni rezultat i omogućivanje pokretanja investicijskog ciklusa te iznalaska poslovnog modela koji bi doveo

do veće dobiti, bilo da se radi o povećanju stupnja prodaje i iskorištenja kapaciteta ili o povećanju prodajnih cijena.

Ilirija d.d. ima visok udio vlastitog kapitala što poboljšava financijsku sliku poduzeća. Svake godine u promatranom razdoblju poduzeće posluje s dobiti te se zaključuje se da je sposobno svojom imovinom spriječiti gubitke koji bi mogli ugroziti njegov opstanak.

Ilirija d.d. je tvrtka koja se iz godine u godinu razvija i raste na razini svih sektora u dijelu ključnih pokazatelja poslovanja te sa širokim spektrom gospodarskih djelatnosti nastavlja s uspješnim, profitabilnim, konkurentnim i odgovornim poslovanjem. Vidljivo je da se radi o poduzeću s ozbiljnim ciljevima, misijom i vizijom. Ilirija d.d. je trenutno jedna od 15-ak vodećih turističkih poduzeća u Republici Hrvatskoj, a u Zadarskoj županiji je jedna od tri vodeće turističke tvrtke.

Može se zaključiti kako se hipoteza istraživanja: analiza financijskih izvještaja poduzeća Ilirija d.d. pokazuje da poduzeće uspješno posluje, koja je bila iznesena na početku ovoga završnoga rada, nakon dobivenih rezultata u većem dijelu prihvaća, uz primjedbe iznesene u zaključku.

Temeljni ciljevi Ilirije d.d. iskazani u poslovnom planu za 2019. godinu su: ⁴⁵

- rast prihoda za 6%
- rast rashoda za 5%
- rast EBITDA za 8%

Pozitivniji odnosno bolji rezultati koje hrvatsko hotelijerstvo ostvaruje unazad par godina i koje bi trebalo ostvarivati u budućnosti, umanjili bi sezonalnost te povećali profitabilnost i efikasnost poslovanja.

⁴⁵Zagrebačka burza. Dostupno online: <http://www.zse.hr/userdocsimages/financ/ILRA-fin2018-1Y-REV-N-HR.pdf> (6.6.2019.)

POPIS KORIŠTENE LITERATURE

1. Bešvir, B., Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, RRiF-plus, Zagreb, 2008.
2. Deković, Ž., Analiza financijskog poslovanja hotelijerskih poduzeća, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2016.
3. Deković, Ž., predavanje IV.- Svrha, ciljevi i metode analize financijskih izvještaja, Veleučilište u Šibeniku, Šibenik, 2018.
4. Deković, Ž., Pokazatelji analize financijskih izvještaja u hotelijerskoj djelatnosti, Računovodstvo i financije, Zagreb, 2016.
5. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/2015).
Dostupno online: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_09_96_1849.html
6. Ražnjević, G., Opći korporativni profil tvrtke Ilirija d.d. - Biograd na Moru. Dostupno online:
[https://ilirijabiograd.com/clients/1/uploads/ILIRIJA_d_d_OPCI_KORPORATIVNI_%20PROFIL_31_12_2015\(1\).pdf](https://ilirijabiograd.com/clients/1/uploads/ILIRIJA_d_d_OPCI_KORPORATIVNI_%20PROFIL_31_12_2015(1).pdf)
7. Vidučić, Lj., Financijski menadžment, VII. Izdanje, RRiF-plus, Zagreb, 2011.
8. Wachowicz, J., Van Horne J., Osnove financijskog menadžmenta, trinaesto izdanje, MATE d.o.o., Zagreb, 2014.
9. Zagrebačka burza. Dostupno online:
<https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=307>
10. Zakon o porezu na dobit (NN 115/16). Dostupno online:
<https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>
11. Zakon o računovodstvu (NN 120/16). Dostupno online:
<https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>
12. Žager, K., Žager L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 1999.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Prikaz skraćene bilance (na određeni datum).....	7
Tablica 2. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka (za razdoblje jedne izvještajne godine).....	9
Tablica 3. Prikaz skraćenog izvještaja o novčanim tokovima- indirektna metoda	10
Tablica 4. Horizontalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.	14
Tablica 5. Vertikalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.	16
Tablica 6. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018	19
Tablica 7. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018.	21
Tablica 8. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.....	23
Tablica 9. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.....	24
Tablica 10. Pokazatelj tekuće likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.....	28
Tablica 11. Pokazatelj ubrzane likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.	28
Tablica 12. Pokazatelj trenutne likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.....	29
Tablica 13. Pokazatelj financijske stabilnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.	29
Tablica 14. Pokazatelj zaduženosti Ilirije d.d. 2015.-2018.	31
Tablica 15. Pokazatelj vlastitog financiranja Ilirije d.d. 2015.-2018.	32
Tablica 16. Pokazatelj financiranja Ilirije d.d. 2015.-2018.....	32
Tablica 17. Pokazatelj pokrića troškova kamata Ilirije d.d. 2015.-2018.....	32
Tablica 18. Faktor zaduženosti Ilirije d.d. 2015.-2018.	33
Tablica 19. Stupanj pokrića I Ilirije d.d. 2015.-2018.	33
Tablica 20. Stupanj pokrića II Ilirije d.d. 2015.-2018.....	34
Tablica 21. Pokazatelj obrtaja ukupne imovine Ilirije d.d. 2015.-2018.	35
Tablica 22. Pokazatelj obrtaja kratkotrajne imovine Ilirije d.d. 2015.-2018.....	35
Tablica 23. Pokazatelj obrtaja zaliha Ilirije d.d. 2015.-2018.	36
Tablica 24. Vezivanje zaliha u danima Ilirije d.d. 2015.-2018.	36
Tablica 25. Pokazatelj obrtaja potraživanja Ilirije d.d. 2015.-2018.	36
Tablica 26. Trajanje naplate potraživanja Ilirije d.d. 2015.-2018.....	37
Tablica 27. Ekonomičnost ukupnog poslovanja Ilirije d.d. 2015.-2018.	38
Tablica 28. Ekonomičnost poslovanja (prodaje) Ilirije d.d. 2015.-2018.....	38

Tablica 29. Ekonomičnost financiranja Ilirije d.d. 2015.-2018.....	39
Tablica 30. Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.	39
Tablica 31. Neto marža profita Ilirije d.d. 2015.-2018.....	41
Tablica 32. Rentabilnost imovine Ilirije d.d. 2015.-2018.	41
Tablica 33. Rentabilnost vlastitog kapitala Ilirije d.d. 2015.-2018.	41

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Horizontalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.....	15
Grafikon 2. Vertikalna analiza bilance Ilirije d.d. 2015.-2018.....	17
Grafikon 3. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018.....	20
Grafikon 4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Ilirije d.d. 2015.-2018.....	22
Grafikon 5. Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.	24
Grafikon 6. Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima Ilirije d.d. 2015.-2018.....	25
Grafikon 7. Pokazatelji likvidnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.	30
Grafikon 8. Pokazatelji zaduženosti Ilirije d.d. 2015.-2018.....	34
Grafikon 9. Pokazatelji aktivnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.....	37
Grafikon 10. Pokazatelji ekonomičnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.....	40
Grafikon 11. Pokazatelji profitabilnosti Ilirije d.d. 2015.-2018.....	42

POPIS SLIKA

Slika 1. Klasifikacija temeljnih instrumenata i postupaka analize financijskih izvještaja.....	12
Slika 2. Povezanost pokazatelja analize financijskih izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja	27
Slika 3. Postojanje trajnog obrtnog kapitala.....	30

PRILOZI

Prilog 1. Bilanca poduzeća Ilirija d.d. za razdoblje od 2015. do 2018. godine.

	2015.	2016.	2017.	2018.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL (u kn)	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (u kn)	300.424.757	397.116.220	411.817.035	439.597.308
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (u kn)	471.783	376.657	278.837	370.339
1. Izdaci za razvoj (u kn)	0	0	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava (u kn)	0	0	0	0
3. Goodwill (u kn)	0	0	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine (u kn)	0	0	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi (u kn)	0	0	0	0
6. Ostala nematerijalna imovina (u kn)	471.783	376.657	278.837	370.339
II. MATERIJALNA IMOVINA (u kn)	299.912.974	396.699.563	411.499.504	439.188.275
1. Zemljište (u kn)	42.340.227	42.340.227	43.295.283	43.295.283
2. Građevinski objekti (u kn)	224.502.143	233.671.972	242.521.819	257.064.450
3. Postrojenja i oprema (u kn)	32.154.204	39.598.712	43.949.750	59.648.779
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina (u kn)	0	0	0	0
5. Biološka imovina (u kn)	0	0	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu (u kn)	488.422	1.391.522	1.116.739	888.533
7. Materijalna imovina u pripremi (u kn)	427.978	1.183.813	1.849.974	601.691
8. Ostala materijalna imovina (u kn)	0	0	0	0
9. Ulaganje u nekretnine (u kn)	0	78.513.317	78.765.939	77.689.539
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (u kn)	40.000	40.000	38.694	38.694
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika (u kn)	40.000	40.000	38.694	38.694
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	0	0	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli) (u kn)	0	0	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire (u kn)	0	0	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično (u kn)	0	0	0	0
9. Ostala dugotrajna financijska imovina (u kn)	0	0	0	0
10. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela (u kn)	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (u kn)	0	0	0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika (u kn)	0	0	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit (u kn)	0	0	0	0
3. Ostala potraživanja (u kn)	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA (u kn)	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (u kn)	14.726.911	16.069.949	14.240.228	18.041.467
I. ZALIHE (u kn)	2.160.647	2.118.362	2.070.087	2.305.187
1. Sirovine i materijal (u kn)	2.160.647	2.118.362	2.070.087	2.305.187
2. Proizvodnja u tijeku (u kn)	0	0	0	0
3. Gotovi proizvodi (u kn)	0	0	0	0
4. Trgovačka roba (u kn)	0	0	0	0
5. Predujmovi za zalihe (u kn)	0	0	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji (u kn)	0	0	0	0
7. Biološka imovina (u kn)	0	0	0	0
II. POTRAŽIVANJA (u kn)	7.775.000	9.072.148	8.127.481	8.285.783
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika (u kn)	0	0	0	0
2. Potraživanja od kupaca (u kn)	6.513.026	7.024.032	6.772.049	5.700.756
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika (u kn)	0	0	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika (u kn)	800.776	781.536	872.104	691.024
5. Potraživanja od države i drugih institucija (u kn)	377.162	1.169.662	483.328	1.693.523
6. Ostala potraživanja (u kn)	84.036	96.918	0	200.480
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (u kn)	4.453.388	2.538.817	2.531.796	2.152.027
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika (u kn)	0	0	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima (u kn)	0	0	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli) (u kn)	0	0	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi (u kn)	0	0	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire (u kn)	0	0	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično (u kn)	4.453.388	2.538.817	2.531.796	2.152.027
7. Ostala financijska imovina (u kn)	0	0	0	0
IV. NOVAC U BANCIMA I BLAGAJNAMA (u kn)	337.876	2.340.622	1.510.864	5.298.470
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI (u kn)	0	0	0	0
E) UKUPNO AKTIVA (u kn)	315.151.668	413.186.169	426.057.263	457.638.775
F) IZVANBILANČNI ZAPISI (u kn)	0	0	0	0

	2015.	2016.	2017.	2018.
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (u kn)	216.376.168	275.683.908	294.216.185	317.135.376
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL (u kn)	150.857.300	174.977.880	229.146.480	229.146.480
II. KAPITALNE REZERVE (u kn)	8.921.539	26.723.874	2.723.874	2.932.389
III. REZERVE IZ DOBITI (u kn)	21.693.815	23.435.965	22.758.390	25.895.176
1. Zakonske rezerve (u kn)	7.610.343	9.477.986	9.477.986	12.477.986
2. Rezerve za vlastite dionice (u kn)	6.975.716	6.975.716	6.975.716	6.975.716
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka) (u kn)	414.924	540.417	1.217.992	1.081.205
4. Statutarne rezerve (u kn)	0	0	0	0
5. Ostale rezerve (u kn)	7.522.680	7.522.680	7.522.680	7.522.679
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE (u kn)	0	0	0	0
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (u kn)	13.370.143	19.870.143	12.348.497	29.366.201
1. Zadržana dobit (u kn)	13.370.143	19.870.143	12.348.497	29.366.201
2. Preneseni gubitak (u kn)	0	0	0	0
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (u kn)	21.533.371	30.676.046	27.238.944	29.795.130
1. Dobit poslovne godine (u kn)	21.533.371	30.676.046	27.238.944	29.795.130
2. Gubitak poslovne godine (u kn)	0	0	0	0
VII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES (u kn)	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA (u kn)	0	0	0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze (u kn)	0	0	0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze (u kn)	0	0	0	0
3. Druga rezerviranja (u kn)	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (u kn)	59.934.774	103.615.865	102.844.372	103.363.082
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima (u kn)	0	0	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično (u kn)	0	0	0	0
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama (u kn)	59.934.774	103.615.865	102.844.372	103.363.082
4. Obveze za predujmove (u kn)	0	0	0	0
5. Obveze prema dobavljačima (u kn)	0	0	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima (u kn)	0	0	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi (u kn)	0	0	0	0
8. Ostale dugoročne obveze (u kn)	0	0	0	0
9. Odgođena porezna obveza (u kn)	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (u kn)	36.392.050	31.944.262	27.067.090	35.197.988
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima (u kn)	0	0	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično (u kn)	0	0	0	0
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama (u kn)	3.803.426	13.693.479	10.973.271	13.372.716
4. Obveze za predujmove (u kn)	0	0	0	0
5. Obveze prema dobavljačima (u kn)	15.882.936	12.465.718	8.080.224	13.909.591
6. Obveze po vrijednosnim papirima (u kn)	8.600.000	1.200.000	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi (u kn)	0	0	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima (u kn)	1.131.821	1.216.150	1.988.594	2.415.605
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja (u kn)	6.105.430	1.315.225	4.713.710	4.176.543
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu (u kn)	0	0	0	0
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji (u kn)	0	0	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze (u kn)	868.437	2.053.690	1.311.291	1.323.533
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA (u kn)	2.448.676	1.942.134	1.929.616	1.942.329
F) UKUPNO PASIVA (u kn)	315.151.668	413.186.169	426.057.263	457.638.775
G) IZVANBILANČNI ZAPISI (u kn)	0	0	0	0

Izvor: Zagrebačka burza. Dostupno online:

<https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=307> (28.4.2019.)

Prilog 2. Račun dobiti i gubitka poduzeća Ilirija d.d. za razdoblje od 2015. do 2018. godine.

	2015	2016	2017	2018
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	127.122.380	127.591.141	149.515.545	159.490.115
1. Prihodi od prodaje	125.275.838	124.588.174	146.322.013	157.999.499
2. Ostali poslovni prihodi	1.846.542	3.002.967	3.193.532	1.490.616
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	92.799.366	93.004.132	111.509.867	119.629.524
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda				
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	37.974.413	33.130.577	40.927.142	42.402.724
a) Troškovi sirovina i materijala	20.106.892	18.339.620	22.588.537	23.269.427
b) Troškovi prodane robe				
c) Ostali vanjski troškovi	17.867.521	14.790.957	18.338.605	19.133.297
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	29.763.375	30.295.746	35.265.395	38.668.915
a) Neto plaće i nadnice	17.872.540	18.248.779	21.487.137	23.386.708
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	7.511.127	7.599.831	8.602.348	9.598.379
c) Doprinosi na plaće	4.379.708	4.447.136	5.175.910	5.683.828
4. Amortizacija	8.225.981	9.012.252	11.146.901	12.796.897
5. Ostali troškovi	16.835.597	18.163.369	23.238.397	24.366.259
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	0	0	0	0
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)				
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)				
7. Rezerviranja				
8. Ostali poslovni rashodi		2.402.188	932.032	1.394.729
III. FINANIJSKI PRIHODI (132 do 136)	484.269	1.427.867	961.132	1.558.765
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima				
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	484.269	1.427.867	961.132	1.558.765
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa				
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine				
5. Ostali financijski prihodi				
IV. FINANIJSKI RASHODI (138 do 141)	4.030.686	4.774.080	4.564.586	4.384.189
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima				
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	4.030.686	4.774.080	4.564.586	4.384.189
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine				
4. Ostali financijski rashodi				
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA				
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA				
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	539.863			
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	5.805.950			
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	128.146.512	129.019.008	150.476.677	161.048.880
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	102.636.002	97.778.212	116.074.453	124.013.713
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	25.510.510	31.240.796	34.402.224	37.035.167
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	25.510.510	31.240.796	34.402.224	37.035.167
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	0	0	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	3.977.139	564.750	6.646.840	7.240.037
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	21.533.371	30.676.046	27.755.384	29.795.130
1. Dobit razdoblja (149-151)	21.533.371	30.676.046	27.755.384	29.795.130
2. Gubitak razdoblja (151-148)	0	0	0	0

Izvor: Zagrebačka burza. Dostupno online:

<https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=307> (28.4.2019.)

Prilog 3. Izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Ilirija d.d. prema indirektnoj metodi za razdoblje od 2015. do 2018. godine.

	2015.	2016.	2017.	2018.
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1. Dobit prije poreza	25.510.509	31.240.796	33.885.784	37.035.167
2. Amortizacija	8.225.981	9.012.250	11.146.901	12.796.897
3. Povećanje kratkoročnih obveza	2.431.752			9.521.993
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja			1.469.058	
5. Smanjenje zaliha	115.293	42.285	48.274	
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka				
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti	36.283.535	40.295.331	46.550.017	59.354.057
1. Smanjenje kratkoročnih obveza		5.012.538	6.268.071	
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	561.105	1.297.148		3.205.477
3. Povećanje zaliha				235.099
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka		506.542	318.650	136.463
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti	561.105	6.816.228	6.586.721	3.577.039
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	35.722.430	33.479.103	39.963.296	55.777.018
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	0	0	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine				
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata				
3. Novčani primici od kamata				
4. Novčani primici od dividendi				
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		1.914.571	281.749	
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	1.914.571	281.749	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	13.698.955	105.703.713	24.618.457	27.780.273
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata				
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti				
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	13.698.955	105.703.713	24.618.457	27.780.273
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	13.698.955	103.789.142	24.336.708	27.780.273
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI				
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih	21.787.500	34.387.000		
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi		108.211.960	8.278.442	0
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti				
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	21.787.500	142.598.960	8.278.442	0
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	38.778.859	62.031.649	11.279.764	7.280.673
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	3.740.790	4.937.148	7.920.059	7.208.998
3. Novčani izdaci za financijski najam		2.499.220	3.626.910	6.324.054
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	30.000	125.493	677.575	357.900
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	1.032.628	692.665	4.768.648	3.037.514
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	43.582.277	70.286.175	28.272.956	24.209.139
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	0	72.312.785	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	21.794.777	0	19.994.514	24.209.139
Ukupno povećanje novčanog tijeka	228.698	2.002.746	0	3.787.606
Ukupno smanjenje novčanog tijeka	0	0	4.367.926	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	109.178	337.876	2.340.622	1.510.864
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	228.698			
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata				
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	337.876	2.340.622	1.510.864	5.298.470

Izvor: Zagrebačka burza. Dostupno online:

<https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=307> (9.5.2019.)